

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR

TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT
v. 3.0

AZ ELTE TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT SZÖVEGÉVEL
EGYSÉGES SZERKEZETBEN

2005.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem [a továbbiakban: Egyetem] Tanácsa az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat egyetértésével a felsőoktatásról szóló – többször módosított – 1993. évi LXXX. törvény [a továbbiakban: Ftv.], a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI.27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: TR], a felsőoktatási tanulmányi pontrendszer (kreditrendszer) bevezetéséről és az intézményi kreditrendszerek egységes nyilvántartásáról szóló 200/2000. (XI.29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KR, Kreditrendelet], a felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normatív finanszírozásáról szóló 120/2000. (VII.7.) Korm. rendelet [a továbbiakban: NFR], a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló 29/2002. (V. 17.) OM rendelet [a továbbiakban: FR], a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KülfR.], a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet [a továbbiakban: SR], továbbá a felsőoktatási alapképzési szakok képesítési követelményeinek a kreditrendszerű képzéshez illeszkedő kiegészítéséről szóló 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KK] alapján a tanulmányi és vizsgarend szabályait a következőképpen határozza meg:¹

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (a továbbiakban: Egyetem) Pedagógiai és Pszichológiai Karának (a továbbiakban: Kar) Tanácsa az Egyetem Tanulmányi és vizsgaszabályzatának (a továbbiakban: ETVSz.) 3. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazása alapján, a kari Hallgatói Önkormányzat egyetértésével, a Kar tanulmányi és vizsgarendjének szabályait a következőképpen határozza meg²:

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

1. §

- (1) A jelen szabályzat hatálya kiterjed a doktori képzés kivételével valamennyi, az Egyetemen folyó, hallgatói jogviszonyt eredményező képzésre, a képzésben részt vevőkre és a képzések lebonyolításában részt vevő foglalkoztatottakra.
- (2) A jelen szabályzat az esti és levelező tagozatos hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeire – ha jogszabály külön nem rendelkezik – értelemszerűen alkalmazandó.
- (3) A jelen szabályzat hatálya kiterjed továbbá a vendéghallgatókra (más felsőoktatási intézmények hallgatóira, lásd 25. §) az Egyetemen folytatott tanulmányaik esetében.
- (4) A külföldi hallgatókra vonatkozóan a jelen szabályzatot annak 5. számú mellékletében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

¹ A szabályzatot az Egyetemi Tanács a XXIV/2003. (V. 26.) ET számú határozatával fogadta el, majd az LX/2003. (VI. 30.) ET, CV/2003. (XI. 24.) ET, XXXVI/2004. (V. 24.), valamint az LXXIX/2004. (VI. 28.) ET számú határozatával módosította.

² A szabályzatot a Kari Tanács a 2003. július 17-i ülésén fogadta el, majd módosította 2003. október 16-i, valamint 2005. december 1-jei ülésén.

K. SZ. 1. §

- (1) A jelen szabályzat hatálya kiterjed a doktori képzés kivételével a Kar valamennyi, hallgatói jogviszony keretében vagy vendéghallgatói státusban folytatott képzésére, a képzésben részt vevő oktatókra és egyéb alkalmazottakra, valamint a képzésben részt vevő hallgatókra – függetlenül attól, hogy a Kar-e az alapkaruk vagy az Egyetem más kara.**
- (2) A szabályzat hatálya azon hallgatókra, akiknek a Kar az alapkaruk, csak a Karon folytatott képzéseik tekintetében terjed ki, az Egyetem más karain folytatott tanulmányaik tekintetében az adott másik kar tanulmányi szabályai az irányadók.**
- (3) A Karon folyó felsőoktatási képzéseket a 2. számú melléklet sorolja föl.**

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK**2. §**

A jelen szabályzatban és a szabályzat alkalmazása során használatos fogalmakat azok meghatározásával együtt a szabályzat 7. számú melléklete tartalmazza.

KARI SZABÁLYZAT**3. §**

- (1) A kari tanácsok a jelen szabályzat előírásai és felhatalmazásai alapján kari tanulmányi és vizsgaszabályzatot [a továbbiakban: kari szabályzat] alkotnak.
- (2) A kari szabályzatokat, elfogadásukat, módosításukat követően 15 napon belül meg kell küldeni az Egyetem főtitkárának, aki a rektor által átruházott törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva megvizsgálja és azokat törvényességi aggály – jogszabályba, egyetemi szabályzatba ütközés – esetén javaslatával együtt az Egyetemi Tanács soron következő ülésére terjeszti be.

TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEKBE ELJÁRÓ SZERVEK**4. §**

- (1) Tanulmányi és vizsgaügynek minősül a hallgató tanulmányaival, a hallgatói és szakos jogviszonyával, a szakok tantervével és képzési tervével kapcsolatos valamennyi ügy.
- (2) A hallgatói jogviszonnyal, a hallgató tanulmányi és vizsgaügyeivel kapcsolatos határozatokat a hallgató leckeönyvébe és a tanulmányi nyilvántartásba be kell jegyezni.
- (3) Ha a tanulmányi és vizsgaügyben hozott határozat alapjául szolgáló sérelemmel összefüggésben a hallgató további hátrányt szenvedett el, akkor a határozatnak ki kell térnie ennek orvoslására is.

5. §

- (1) Hallgató által kezdeményezett tanulmányi ügyekben – a kreditátvitel kivételével – a következő szervek járnak el az Egyetem karain:
  - a) első fokon a Kari Tanulmányi Bizottság (lásd 6. §);
  - b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd 10. § (1) bekezdés).
- (2) Kreditátviteli ügyekben – az Ftv. 34. § (5) bekezdés és a KR 2. § (1) bekezdés előírásaival összhangban – a következő szervek járnak el:
  - a) első fokon a Kari Kreditátviteli Bizottság (lásd 7. §);
  - b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd 10. § (2) bekezdés).

- (3) Nem vehet részt a másodfokú eljárásban az, aki az elsőfokú határozat meghozatalában részt vett.

A KARI TANULMÁNYI BIZOTTSÁG

6. §

- (1) Az Egyetem minden hallgatója az illetékes Kari Tanulmányi Bizottsághoz fordulhat, ha véleménye szerint valamely tanulmányi és vizsgaügyének intézése nem jogszabály vagy a szabályzat előírásai szerint történt.
- (2) A Kari Tanulmányi Bizottság jár el első fokon minden olyan tanulmányi ügyben, amelyet jogszabály vagy szabályzat nem utal más szerv hatáskörébe.
- (3) A Kari Tanulmányi Bizottság a kari szabályzatban meghatározott létszámú testület; amelynek tagjai felét a kari hallgatói önkormányzat delegálja. A Kari Tanulmányi Bizottság oktató tagjait a kari szabályzat rendelkezései szerint választják ki. A kari tanulmányi bizottsági tagság időtartamáról a kari szabályzat rendelkezik.
- (4) A Kari Tanulmányi Bizottság oktatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
  - d) a tag megbízatásának lejártakor.
- (5) A Kari Tanulmányi Bizottság hallgatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
  - d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
  - e) a tag megbízatásának lejártakor.
- (6) A Kari Tanulmányi Bizottság elnökének személyéről a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (7) A Kari Tanulmányi Bizottság az általa meghatározott ügyekben hatásköreit átruházhatja a Kar vezetőjének tanulmányi (oktatási) helyettesére [a továbbiakban: oktatási vezetőhelyettes], illetve a kari hivatal tanulmányi (oktatási) ügyekért felelős vezetőjére [a továbbiakban: tanulmányi osztályvezető].
- (8) A Kari Tanulmányi Bizottság saját ügyrendje szerint működik, melyet a kari tanács hagy jóvá. Az ügyrendben rendelkezni kell különösen az ülések gyakoriságáról, a Kari Tanulmányi Bizottság határozatképességéről, a határozathozatal rendjéről, a hatáskörök átruházásának módjáról.
- (9) A Kari Tanulmányi Bizottság köteles kikérni a tanszékek, tanszékcsoportok, intézetek véleményét, ha döntésével az érintett oktatási szervezeti egységekre kötelezettség hárul, vagy ha a döntéshez szakértelmük szükséges. A kari szabályzatok meghatározhatják azokat az eseteket is, amikor az előzetes vélemény kikérése nem szükséges.
- (10) Az elsőfokú határozatot a kari tanulmányi hivatal, osztály, csoport (a továbbiakban: kari tanulmányi hivatal) írásba foglalja és azt a hallgató, valamint a (9) bekezdésben meghatározott esetben az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.

K. SZ. 2. §

- (1) A Kari Tanulmányi Bizottság (a továbbiakban: TB) négy oktatóból és négy hallgatóból álló testület.**
- (2) A TB elnökét és oktató tagjait a Kari Tanács választja a dékán javaslata alapján, a Tanács mandátumának lejártát követő tanulmányi időszak (félév) végéig.³**
- (3) A TB hallgató tagjait a kari Hallgatói Önkormányzat delegálja egy tanévre. A delegálás korlátozás nélkül megismételhető.**
- (4) A TB hallgató tagjai körében biztosítani kell a nem nappali tagozatos, valamint a költségtérítéses képzésben részt vevő hallgatók megfelelő képviselőjét.**
- (5) A TB oktató tagját a Kari Tanács hívhatja vissza saját vagy a TB legalább öt tagjának javaslata alapján.**
- (6) A TB hallgató tagját a kari Hallgatói Önkormányzat hívhatja vissza**
  - **saját javaslatára,**
  - **a Kari Tanács javaslata,**
  - **a TB legalább öt tagjának javaslata, avagy**
  - **a Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat ilyen értelmű rendelkezése esetén.**
- (7) A TB oktató tagjainak díjazásáról, a bizottság működésének finanszírozási és infrastrukturális feltételeiről a Kari Tanács a dékán javaslata alapján, a hallgató tagok díjazásáról a Hallgatói Önkormányzat dönt.**

K. SZ. 3. §

- (1) A TB elnökét a Kari Tanács az állandó bizottságok vezetőjének kijelölésére az SzMSz.-ben rögzített eljárási szabályok szerint jelöli ki.**
- (2) Az elnök akadályoztatása esetén való helyettesítés rendjét a TB ügyrendje határozza meg.**
- (3) A TB ülésén szavazással történő döntéskor, egyenlő szavazatarány esetében az elnök szavazata dönt.**
- (4) A TB ülésein tárgyalási joggal részt vesz a kari Tanulmányi Osztály (a továbbiakban: TO) képviselője, aki gondoskodik az ülés jegyzőkönyvének elkészítéséről.**
- (5) A TB az ügyrendjében meghatározott kérelmek benyújtásához határidőt állapíthat meg. A TB a benyújtott kérelmeket – egyéb rendelkezés hiányában – a benyújtástól, illetőleg a benyújtási határidőtől számított legfeljebb 30 munkanapon belül bírálja el.**
- (6) A TO a határozatokat a Tanulmányi Osztály hirdetőtábláján és az Egységes Tanulmányi Rendszerben (a továbbiakban: ETR) közli, a hallgatói jogviszonyt érintő (átvétel, szakváltás, tagozatváltás), valamint az elutasító határozatokat postai úton is megküldi. Elutasító határozatot csak indoklással lehet közölni.⁴**
- (7) Az ETVSz. 6. § (9) bekezdésében foglalt véleménykérési kötelezettség a TB által átruházott hatáskörben eljáró személy esetében is fennáll.**
- (8) A TB ügyrendjének hozzáférhetőségét minden hallgató és oktató számára biztosítani kell.**

³ Módosította a Kari Tanács 2003. október 16-i ülésén.

⁴ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, az ezt követő bekezdések számozása eggyel nőtt.

A KARI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG**7. §**

- (1) Az átjárhatóság koordinálására, valamint az ismeretanyagok egyenértékűségének vizsgálatára a kari szabályzatokban meghatározott összetételű Kari Kreditátviteli Bizottságok működnek. A kari szabályzatok rendelkeznek a bizottság tagjainak megbízási időtartamáról.
- (2) A Kari Kreditátviteli Bizottságban a kari szabályzatokban szabályozott módon biztosítani kell a megfelelő hallgatói képviseletet.
- (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjait a szakokért felelős oktatási szervezeti egységek vezetőinek, hallgatói tagját (tagjai) a kari hallgatói önkormányzat javaslatai alapján a Kar vezetője bízza meg és menti fel.
- (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
  - d) a tag megbízatásának lejártakor.
- (5) A Kari Kreditátviteli Bizottság hallgatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
  - d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
  - e) a tag megbízatásának lejártakor.
- (6) A Kari Kreditátviteli Bizottság maga választja meg elnökét a tagjai közül, az elnök megbízólevelét a Kar vezetője adja ki.
- (7) Az elnöki megbízatás megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a tagsági megbízás megszűnésével;
  - c) a Kari Kreditátviteli Bizottság elnököt visszahívó határozatával.

8. §

- (1) A Kari Kreditátviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg és azt a Kari Tanácshoz az elfogadásától számított 8 munkanapon belül be kell nyújtani jóváhagyásra.
- (2) A Kari Kreditátviteli Bizottság a hallgató írásbeli kérelmében foglaltak, a vonatkozó jogszabályok, egyetemi és kari szabályzatok alapján dönt az egyenértékűségről. A kérelemhez mellékelni kell a tanegységek elvégzését igazoló lecke-könyvet vagy annak hitelesített másolatát, továbbá a tanegységek hitelesített elírását és tematikáját.
- (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság azon szakok esetében rendelkezik döntési jogkörrel, amely szakokért a kar vagy a kar valamely oktatási szervezeti egysége a felelős.
- (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság – intézményközi megállapodás hiányában – köteles kikérni a kérelemmel érintett tanulmányokért szakmailag felelős oktatási szervezeti egység(ek) véleményét.
- (5) A Kari Kreditátviteli Bizottság a kérelemről a benyújtásától számított 3 héten belül dönt.
- (6) Az elsőfokú határozatot a Kari Kreditátviteli Bizottság írásba foglalja, és azt a hallgató, illetve az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.

K. SZ. 4. §

- (1) **A Kari Kreditátviteli Bizottság (a továbbiakban: KB) négy oktatóból és egy hallgatóból álló testület.**
- (2) **A KB oktatói tagjai megbízásának időtartama legfeljebb három, a hallgató tagé legfeljebb egy tanév; mindkét megbízás korlátozás nélkül megismételhető.**
- (3) **A KB oktató tagját a dékán visszahívhatja**
  - **a KB legalább két tagjának javaslatára,**
  - **a szakokért felelős oktatási szervezeti egységek vezetőinek javaslatára, avagy**
  - **a Közalkalmazotti Fegyelmi Szabályzat ilyen értelmű rendelkezése esetén.**
- (3) **A KB hallgató tagját a dékán a kari Hallgatói Önkormányzat elnöke véleményének figyelembevételével visszahívhatja**
  - **a KB legalább három tagjának javaslatára, vagy**
  - **a Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat ilyen értelmű rendelkezése esetén.**
- (7) **A KB oktató tagjainak díjazásáról, a bizottság működésének finanszírozási és infrastrukturális feltételeiről a dékán, a hallgató tag díjazásáról a Hallgatói Önkormányzat dönt.**

K. SZ. 5. §

- (1) **A KB ügyrendjében rendelkezni kell különösen az ülések gyakoriságáról, a határozatképességről, a határozathozatal rendjéről, a hatáskörök átruházásának köréről és módjáról.**
- (2) **A KB ülésein tárgyalási joggal részt vesz a TO képviselője, aki gondoskodik az ülés jegyzőkönyvének elkészítéséről.⁵**
- (3) **A KB ügyrendjének hozzáférhetőségét minden hallgató és oktató számára biztosítani kell.**

AZ EGYETEMI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG**9. §**

- (1) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság feladata az intézményközi együttműködések és az Egyetemen belüli egyeztetések szervezése.
- (2) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság elnöke az oktatási rektorhelyettes, tagjai a karok vezetői (megbízottjaik), illetve az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által kijelölt 1 hallgató.
- (3) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízatása hivatali idejükre, hallgatói tagjának megbízatása két évre szól.
- (4) A hallgatói tag megbízatása megszűnik:
  - a) a megbízatás lejártával;
  - b) a hallgatói jogviszony megszűnésekor vagy szünetelésekor;
  - c) lemondás esetén;
  - d) az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által történő visszahíváskor.
- (5) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság tagjainak megbízólevelét, illetve a megbízatás megszűnését megállapító okiratot a rektor adja ki.

⁵ A korábbi (2) bekezdést törölte a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, az ezt követő bekezdések számozása eggyel csökkent.

- (6) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg, és azt az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.

A JOGORVOSLATI ELJÁRÁS

10. §

- (1) A Kari Tanulmányi Bizottság által, vagy – átruházott hatáskörben – annak nevében hozott elsőfokú határozat ellen – a kézhezvételtől számított 15 napon belül – a hallgató vagy az érintett oktatási szervezeti egység vezetője a rektorhoz címzett, a Rektori Hivatalba benyújtott fellebbezéssel élhet. A kérelemről a Hallgatói Felülbírálati Bizottság dönt.
- (2) A Kari Kreditátviteli Bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a rektorhoz címzett, a Rektori Hivatalba benyújtott fellebbezéssel élhet. A kérelemről a Hallgatói Felülbírálati Bizottság dönt.

MÉLTÁNYOSSÁG

11. §

A Kar vezetője a kari szabályzatban meghatározott esetekben felmentést adhat a szabályzat előírásai alól. A Kar vezetője méltányossági jogkörében eljárva csak a hallgató családi és életkörülményeit befolyásoló rendkívüli és okirattal bizonyított tények esetén, a Kari Tanulmányi Bizottság és az érintett oktatási szervezeti egység véleményére figyelemmel engedélyezheti a vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételét.

K. SZ. 6. §

- (1) *A dékán – méltányossági jogkörében eljárva – a hallgató kérésére, a TB és az érintett oktatási szervezeti egység véleményére figyelemmel, a jogszabályi keretek között fölmentést adhat a kari Tanulmányi és vizsgaszabályzat bármely pontja alól, illetőleg az ETVSz. azon pontjai alól, melyek erre följosítják a Kart.*
- (2) *Tanulmányi ügyekben méltányosság a szakos tanulmányok során szakonként egy alkalommal gyakorolható.*

II. A HALLGATÓI JOGVISZONY

12. §

A hallgató az Egyetemmel áll hallgatói jogviszonyban.

A HALLGATÓI JOGVISZONY LÉTREJÖTTE

13. §

- (1) A hallgatói jogviszony létrejöttének előfeltétele az Egyetem valamely szakjára, illetve – kiegészítő alapképzés keretében – a tanári képzésre önmagában történő felvétel vagy átvétel.
- (2) A hallgatói jogviszony a hallgató első szakos jogviszonyának létrejöttével egyidejűleg jön létre.

FELVÉTEL, ÁTVÉTEL**14. §**

- (1) A felvétel szabályait az ide vonatkozó hatályos jogszabályok alapján az Egyetemi Felvételi Szabályzat határozza meg.
- (2) Intézményváltási ügyekben első fokon a Kari Tanulmányi Bizottságok járnak el. Az átvétel szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (3) Az intézményváltóztatási kérelemhez be kell nyújtani a leckekönyv hitelesített másolatát továbbá annak a felsőoktatási intézménynek az adott szak(ok)ra vonatkozó tantervi hálóját és tanegység-leírását, ahol a hallgató jogviszonya fennáll. Államilag finanszírozott képzésre történő átvétel kérelmezése esetén be kell nyújtani továbbá a már elvégzett, finanszírozott félévek számáról szóló tanúsítványt is.
- (4) Szakcsoportos felvétel esetén a szak választásának szabályait a kari szabályzat határozza meg.

K. SZ. 7. §⁶

- (1) **Másik felsőoktatási intézményből hallgató csak költségtérítéses képzésre vehető át, eredeti szakjával azonos szakra, ha hallgatói jogviszonya nem elbocsátás vagy fegyelmi úton való kizárás miatt szűnt meg, illetve a kötelező elbocsátás vagy kizárás feltételei sem állnak fenn.**
- (2) **Az átvétel további feltételei**
  - **legalább két sikeresen teljesített félév a másik felsőoktatási intézményben, valamint**
  - **a tárgyévre vonatkozó, a szakos felvételhez a Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban előírt egyéb követelmények (nyelvvizsga, gyakorlati alkalmasság stb.).**
- (3) **A megfelelő indoklást tartalmazó átvételi kérelmet a TB számára a TO-ra kell benyújtani, az őszi félévre vonatkozó kérelmet augusztus 15-ig, a tavaszi félévre vonatkozó kérelmet január 15-ig. A később beérkező kérelmeket csak az adott félévet követő félévre lehet elfogadni.**
- (4) **A kérelemhez az ETVSz. 14. § (3) bekezdésében foglaltakon kívül csatolni kell a másik intézménytől a hallgatói jogviszony igazolását, a leckekönyv és a felvételhez szükséges okmányok másolatát (érettségi bizonyítvány, oklevél, nyelvvizsga-bizonyítvány), valamint önéletrajzot.**
- (5) **Az átvételről a TB javaslata alapján a dékán dönt.**

A SZAKOS JOGVISZONY**15. §**

- (1) A szakos jogviszony egy adott szakon (szakcsoporton, kiegészítő alapképzés keretében folytatott tanári képzésben, a továbbiakban együttesen: szak) folytatott tanulmányok idején áll fenn.
- (2) A szakos jogviszony a beiratkozással egy időben tett, vissza nem vonható, a szakos tanulmányok megkezdéséről szóló nyilatkozat (szakkezdési nyilatkozat) megtételekor jön létre.

⁶ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- (3) A szakkezdési nyilatkozatot az Egyetemre történő beiratkozáskor kizárólag a felvétel évében (keresztfélèves képzés esetében a képzés indításakor megjelölt félévben) lehet megtenni.
- (4) A szakos jogviszony keretében
  - a) a hallgató jogosult az adott szakon a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a jelen szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között tanulmányokat folytatni;
  - b) az Egyetem a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között biztosítja a szak elvégzésének lehetőségét.
- (5) A szakos jogviszony megszűnik
  - a) a szak leadása (megváltoztatása),
  - b) a szakról történő elbocsátás,
  - c) az abszolutórium kiállítása,
  - d) a hallgatói jogviszony egyéb okból történő megszűnése napján.

AZ ALAPKAR

16. §

- (1) A hallgató alapkara az a kar, amelyen első alkalommal tesz szakkezdési nyilatkozatot. Ha nem határozható meg egyértelműen az alapkar, akkor azt a Rektori Hivatal – a karok egyforma terhelésére figyelemmel – állapítja meg.
- (2) Ha a hallgató minden olyan szakon befejezi tanulmányait (leadja, abszolutóriumot szerez, elbocsátják), amelyek az alapkarhoz kötődnek, de más karhoz kötődő szakon még tanulmányokat folytat, akkor az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően új alapkart kell kijelölni.
- (3) A hallgatók – a jelen szabályzatban ilyenként meghatározott – tanulmányi kérdéseiben a hallgató alapkarának vezetője, illetve annak tanulmányi hivatala jogosult és köteles eljárni.

K. SZ. 8. §⁷

A hallgató – amennyiben a Karra kívánja áthelyezni az alapkarát – az alapkar megváltoztatására vonatkozó írásos kérelmét a TO-n nyújthatja be

- ***az őszi félévre vonatkozóan legkésőbb az előző félév végéig,***
- ***a tavaszi félévre vonatkozóan legkésőbb az előző félév vége előtt harminc nappal.***

A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSE

17. §

A hallgatói jogviszony megszűnéséről az alapkar vezetője határozatot ad ki.

K. SZ. 9. §⁸

A hallgatói jogviszony a szakleadás, elbocsátás és kizárás esetein kívül megszűnik a hallgató saját, a dékánnak címzett és a TO-n írásban benyújtott kérésére.

⁷ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, az ezt követő szakaszok számozása eggyel nőtt.

⁸ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

SZAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS**18. §**

- (1) A szakleadás a hallgató írásos nyilatkozata tanulmányainak az adott szakon történő megszüntetéséről.
- (2) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szak leadása együtt jár a másik szak leadásával.
- (3) Az azonos szakcsoporthoz tartozó szakok esetében a hallgató szakváltásának szabályait az érintett karok szabályzatai határozhatják meg.

K. SZ. 10. §

A Karon belül szakváltás, szakfelvétel csak az egyetemi, illetőleg a kari Felvételi Szabályzatban meghatározott szabályok szerint történhet.⁹

ELBOCSÁTÁS**19. §**

- (1) Elbocsátáson az a határozat értendő, amely – a tanulmányi követelmények teljesítésének elmaradása miatt – megszünteti a szakos képzésben történő részvételt.
- (2) El kell bocsátani a hallgatót a szakról, ha
  - a) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet – a nyelvi alapvizsga kivételével – háromszori felvétel után sem teljesített; egy nyelvi alapvizsgát négyszeri felvétel után sem teljesített;
  - b) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet a kari szabályzatban egységesen meghatározott számú – legalább négy, legfeljebb hat – érdemjegyszerzési kísérlettel sem teljesített (eredménytelen teljesítés, lásd 46. § (2) bekezdés);
  - c) a szakra történő felvételtől számított 10 év eltelt.
- (3) El kell bocsátani továbbá tanári, tanítói, óvodapedagógusi, gyógypedagógiai tanári szakjáról a hallgatót, ha a közoktatási gyakorlatát két alkalommal elégtelenre értékelték.
- (4) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szakról történő elbocsátás együtt jár más szakról történő elbocsátással.

K. SZ. 11. §

- (1) ***El kell bocsátani a hallgatót a szakról, ha egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet négy érdemjegyszerzési kísérlettel sem teljesített.***
- (2) ***Az elbocsátott hallgató ugyanarra a szakra csak felvételi eljárás keretében vehető vissza.***

KIZÁRÁS**20. §**

A kizárás fegyelmi büntetés, amelynek szabályairól a Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat rendelkezik.

⁹ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

K. SZ. 12. §

A fegyelmi vétség miatt kizárt hallgató, azt követően, miután mentesült a fegyelmi büntetés hátrányos jogkövetkezményei alól, csak felvételi eljárás keretében kérheti tanulmányainak folytatását.

TÖRLÉS A HALLGATÓI NÉVSORBÓL**21. §**

- (1) Törölni kell a hallgatót a névsorból
  - a) valamennyi szakos jogviszonyának megszűnésekor;
  - b) ha engedély hiányában a hallgatói jogviszonya összesen több mint négy féléven keresztül szünetel;
  - c) ha az első négy beiratkozott félévében összesen nem szerez meg 30 kreditet;
  - d) ha – az első beiratkozott félévet nem számítva – az utolsó négy beiratkozott félévére az összes szakra összesítve a felvett, de nem teljesített kreditek száma meghaladja az ezen időszakban felvett kreditek számának felét;
  - e) a hallgató halála esetén.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésre a hallgató alapkarának vezetője jogosult és köteles.

A HALLGATÓI JOGVISZONY SZÜNETELTETÉSE**22. §**

- (1) Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgató
  - a) beiratkozása a jelen szabályzat 23. § (7) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg és ezért érvénytelen vagy
  - b) kihagyó.
- (2) Szünetelő hallgatói jogviszony alatt is köteles a hallgató a nevében, lakcímében, illetve értesítési címében bekövetkezett változást haladéktalanul bejelenteni az illetékes kari tanulmányi hivatalban. A szünetelő hallgatói jogviszony idején a hallgatót a kari szabályzatban meghatározott jogok illetik meg.
- (3) A megszakítás után beiratkozó hallgató aszerint a tanterv szerint folytatja tanulmányait, amely a szakra történő felvételét követően a megszakítás időtartamával megegyező idővel később tanulmányait megkezdő hallgatókra érvényes. A korábban megszerzett tanegységek érvényes voltát (a kreditegyenértékűsége vonatkozó szabályok szerint) a szakfelelős határozza meg.

K. SZ. 13. §

- (1) **A hallgatói jogviszony szüneteltethető a tanulmányok megkezdése előtt, halasztással. Halasztás csak abban az esetben lehetséges, ha a hallgató az ETVSz. 15. §-ában foglalt szakos jogviszonyt nyilatkozattétellel létrehozta, valamint ha az ETVSz. 23. § (5) bekezdésében foglaltak szerint feltételeesen beiratkozott, és beiratkozását visszavonta. A halasztás időtartama legfeljebb négy félév.**
- (2) **A hallgatói jogviszony szüneteltethető a megkezdett tanulmányok megszakításával, kihagyással. Kihagyással a hallgatói jogviszony több ízben is szüneteltethető, azonban a szüneteltetés összes időtartama – beleszámítva a halasztás időtartamát is – nem haladhatja meg a hat félévet.**
- (3) **A szünetelő hallgatói jogviszony idején a hallgató előadásokat látogathat, gyakorlatokat azonban nem, tanegységet nem teljesíthet, kreditet nem szerezhet.**

- (4) A szünetelő hallgatói jogviszony idején a hallgató a hallgatókra érvényes feltételekkel látogathatja a kari és szakos könyvtárakat, de könyvet nem kölcsönözhet.**

A BEIRATKOZÁS

23. §

- (1) A beiratkozás a hallgató azon írásbeli nyilatkozata, melyben közli, hogy az adott félévben tanulmányokat kíván folytatni az Egyetemen.
- (2) A beiratkozott hallgató minden olyan szakon – beleszámítva a tanári képzést is – folytatja tanulmányait, amelyen szakos jogviszonya – tanári képzés esetében a regisztrációja – fennáll. A valamely szakon költségtérítéses formában részt vevő hallgató ettől eltérhet. Államilag finanszírozott szakra iratkozott hallgató minden államilag finanszírozott képzésén folytatja tanulmányait.
- (3) A tanári képzésre való regisztráció sajátos szabályait a 3. számú melléklet tartalmazza.
- (4) A hallgató a beiratkozási nyilatkozatot legkésőbb a beiratkozási időszak (a szorgalmi időszak első hete) végéig, személyesen vagy meghatalmazott útján teheti meg, s ennek adminisztratív feltételeit biztosítani kell. Az esti, illetve a levelező tagozaton a beiratkozásnak a szorgalmi időszak harmadik hetéig kell megtörténnie.
- (5) A hallgató a beiratkozáskor – a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírtakon túl – bejelenti a nyilvántartott adataiban történt változásokat is.
- (6) A beiratkozás feltételes és azt a nappali tagozatos hallgató a szorgalmi időszak második hetének végéig, az esti és levelező tagozatos pedig a negyedik hetének végéig indoklás és jogkövetkezmény nélkül visszavonhatja.
- (7) Az alapkari tanulmányi hivatalának vezetője megállapíthatja, hogy a beiratkozás érvénytelen akkor, ha a hallgató annak feltételeit nem teljesítette.
- (8) A beiratkozási nyilatkozat akkor érvényes, ha a beiratkozó
  - a) az első alkalommal iratkozó hallgató kivételével, hallgatói jogviszonyban áll az Egyetemen;
  - b) legalább 6 kredit értékű tanegységet vett fel, kivéve, ha azon szakok tantervei, melyen tanulmányokat folytat, összességében ennél kevesebb kreditértékű tanegységek felvételét teszik lehetővé, vagy az abszolutórium megszerzése ennél kisebb kreditértékű tanegységek felvételével megszerezhető és a hallgató csak ezeket a tanegységeket veszi fel;
  - c) a lecke-könyvét legkésőbb a szorgalmi időszak harmadik hetének végéig leadja.
- (9) A beiratkozási nyilatkozat formai szabályosságát átvételekor ellenőrizni kell.
- (10) A kari tanulmányi hivatal legkésőbb a szorgalmi időszak negyedik hetének végéig (esti és levelező tagozatos képzés esetén a kari szabályzatban meghatározott időpontig) megállapítja a beiratkozott hallgatók névsorát. Azokat a hallgatókat, akik leadták lecke-könyvüket, de nem minősülhetnek beiratkozottaknak, erről haladéktalanul, hirdetmény útján értesíti.

K. SZ. 14. §

- (1) A Karon a beiratkozási időszak előtt, előzetes beiratkozásra is van lehetőség a TO ügyfélfogadási rendjének figyelembevételével.**
- (2) A beiratkozási időszak után, a szorgalmi időszak negyedik hetének végéig, a külön szabályzatban meghatározott különjárási díj befizetésével van lehetőség utólagos beiratkozásra.¹⁰**
- (3) A beiratkozáskor a tandíj vagy költségtérítés befizetésének kötelezettségét a megfelelő módon – befizetéssel vagy kötelezettségvállalási nyilatkozattal – teljesíteni kell.**

KIHAGYÁS**24. §**

- (1) Kihagyó az a hallgató, aki egy oktatási félévre nem iratkozik be.
- (2) A kihagyó hallgató – a 21. § (1) bekezdés a), b), d) és e) pontjaiban meghatározott esetek kivételével – a névsorból nem törölhető.
- (3) A Ftv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott kihagyási lehetőség további legfeljebb 2 félévvel való meghosszabbítását a kari szabályzat engedélyezheti.
- (4) A kihagyási lehetőségnek a teljes képzési időre történő – a Ftv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott – meghosszabbítása engedélyezéséről – kérelemre – az alapkar vezetője dönt.

VENDÉGHALLGATÁS**25. §**

- (1) Más – hazai vagy külföldi – felsőoktatási intézmény hallgatója, ha a részvételtől igazolást kíván szerezni, vendéghallgatóként vehet részt a tanulmányi foglalkozásokon. A vendéghallgatás szak felvételére, oklevél megszerzésére nem jogosít.
- (2) A vendéghallgatásra – ha arra nem intézményközi megállapodás keretében kerül sor – engedélyt kell kérni. Az engedélyezés további szabályait a kari szabályzatok állapítják meg.
- (3) A vendéghallgatás feltétele:
  - a) a képzés – kari szabályzatok szerint meghatározott – költségeinek megtérítése;
  - b) a hallgató felvétele az Egyetem hallgatói nyilvántartásába.
- (4) Az intézményközi megállapodás keretében zajló vendéghallgatás esetén a költségek megtérítéséről az intézményközi szerződés rendelkezik.
- (5) A vendéghallgatóra az Egyetemen folytatott tanulmányai idejére az Egyetem vonatkozó szabályzatainak hatálya értelemszerűen kiterjed.
- (6) A vendéghallgatásról szóló igazolást a kar oktatási vezetőhelyettese adja ki.

K. SZ. 15. §

- (1) Vendéghallgatásra engedély olyan, felsőfokú oklevéllel rendelkező személynek is adható, aki nincs hallgatói jogviszonyban felsőoktatási intézménnyel.**
- (2) A vendéghallgatásra engedélyt a TB-től kell kérni a tárgyfelvételi időszak végéig, gyakorlat esetén a gyakorlatvezető tanár, vizsga esetén a vizsgáztatásért felelős tanszék vezetőjének írásbeli hozzájárulásával ellátva. A TB a tárgyfelvételi**

¹⁰ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, valamint a korábbi (4) bekezdés kivételével az összes további bekezdést törölte.

időszak után, három napon belül dönt a kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról, valamint a költségtérítés összegéről.

- (3) *A vendéghallgatásra a TB engedélye alapján, a költségtérítés befizetésének igazolását követően a TO adja ki az egy félévre szóló Vendéghallgatói tanulmányi ívet, mely a leckekönyvvel megegyező módon igazolja a tanulmányokat.*

III. A KÉPZÉSEK SZERKEZETE

A TANTERVI EGYSÉGEK

26. §

A szak tanterve modulokból, tanulmányi egységekből és tanegységekből (a továbbiakban együtt: tantervi egységek) tevődik össze (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).

A TANEGYSÉG

27. §

- (1) Az Egyetemen végezhető tanulmányok alapegysége a tanegység (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).
- (2) A tanegység jellege lehet:
  - a) típusa alapján
    - tantárgy;
    - szigorlathoz rendelt tanegység;
    - alapvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - nyelvi alapvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - terepgyakorlat;
    - szakmai gyakorlat;
    - iskolai gyakorlat;
    - közoktatási gyakorlat;
    - záródolgozat.
  - b) a hozzárendelt tanulmányi foglalkozás alapján:
    - kontaktórák tanegység, melyhez (átlagos) heti óraszámban meghatározott kurzus tartozik,
    - kontaktóra nélküli tanegység, melyhez kurzus nem tartozik, így heti órászáma nincs.
  - c) az egyes szakokhoz tartozása alapján:
    - szakmai tanegység,
    - általánosan meghirdetett (nem szakmai) tanegység;
    - a tanári képzés tanegysége.

KURZUS, VIZSGAKURZUS

28. §

- (1) Az Egyetemen a kontaktórák tanulmányi foglalkozások alapegysége a kurzus (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).

- (2) A kurzusok fajtái:
  - gyakorlat, szeminárium, (érdemjeggyel záruló) záródolgozati konzultáció;
  - előadás.
- (3) A szigorlathoz, az alapvizsgálathoz, a nyelvi alapvizsgálathoz és a nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység teljesítésének alapegysége a vizsgakurzus.
- (4) Vizsgakurzus továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérelheti meg.

K. SZ. 16. §

- (1) ***Vizsgakurzusnak tekinthető bármely olyan tanegységhez kapcsolódó kurzus, amelynek ugyan a tanulmányi foglalkozásain való részvétel önállóan is értékelhető, de az elkülönült, értékeléssel összekapcsolt (záró) követelmény – vizsga, szemináriumi dolgozat stb. – megfelelő teljesítésének hiányában a tanegység nem teljesíthető. A vizsgakurzus ilyenén voltát a szak tanterve jelöli meg.***
- (2) ***A hallgató kérésére a vizsgakurzuson való megfelelő részvételt a tanár igazolja, ha a tanegységet az elkülönült követelmény teljesítésének hiányában a hallgató nem teljesítette.***
- (3) ***A hallgató a (2) bekezdésben leírt esetben a vizsgakurzust bármely későbbi félévben fölveheti, és a foglalkozásokon való részvétele nem kötelező.***

SZAKMAI GYAKORLAT, ISKOLAI ÉS KÖZOKTATÁSI GYAKORLAT

29. §

- (1) A tanterv előírhatja szakmai gyakorlat kötelező teljesítését.
- (2) A szakmai gyakorlat teljesítése előírható más tanegységek előfeltételeként.
- (3) A tanító, óvodapedagógus és a gyógypedagógiai szakokon a közoktatási gyakorlatot – a Pedagógusképzési és Továbbképzési Tanács véleményének figyelembevételével – a szak tanterve rögzíti.
- (4) A (nem gyógypedagógia) tanári képzés iskolai gyakorlatának szabályait a jelen szabályzat 3. számú melléklete határozza meg.

A KREDIT

A TANTERV, A KÉPZÉSI TERV ÉS A MINTATANTERV

30. §

- (1) A szak tanterve olyan, az Egyetemen érvényes követelményrendszer, mely az adott szakra vonatkozó – az Ftv. 72. § d) pontja alapján a kormány, illetve az Ftv. 74. § (1) bekezdés e) pontja alapján az oktatási miniszter rendeletében meghatározott – képesítési követelmény teljesítését szolgálja.
- (2) A tanterv részét képezi a szakon előírt tanulmányi egységek felsorolása és a szakhoz tartozó képzési tervek. A tanulmányi egységek felsorolása – féléves bontás nélkül, modulokba (jogsabályi vagy kari előírás szerint esetleg képzési szakaszokba) rendezve – tartalmazza az oklevél megszerzéséhez szükséges valamennyi tanulmányi követelményt.
- (3) A képzési terv a szak tantervének adott tagozaton, adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer.

- (4) A képzési terv tartalmazza a mintatantervet, amelytől azonban a hallgatónak joga van a képzési terv keretei között eltérni [KK. 4. § (3) bekezdésben foglalt egyéni tanrend]
- (5) Tanegység felvételének előfeltételeként más tantervi egységet lehet megjelölni.
- (6) Az erős előfeltételként megjelölt tantervi egységeket a tanegység felvétele előtt kell teljesíteni.
- (7) A gyenge előfeltételként megjelölt tanegységeket a tanegység teljesítése előtt kell teljesíteni.
- (8) A képzési tervben két (vagy több) tanegységről előírható, hogy egyidejűleg (ugyanazon szemeszterben) kell felvenni. Ezen előírást a hallgatónak nem kell teljesítenie, amennyiben az egyik tanegységet már korábban teljesítette
- (9) A tantervre és a képzési tervre vonatkozó szabályokat az 1. számú melléklet tartalmazza.

A SZAK

31. §

- (1) A szak a rá vonatkozó képesítési követelményekkel meghatározott, oklevéllel záruló képzési rendszer.
- (2) A tanulmányok során végezhető programok létrehozásának szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (3) A szakra vonatkozó szabályokról a jelen szabályzat 8. számú melléklete rendelkezik.
- (4) A szakra vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni a tanári képesítés követelményeiről szóló, 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendeletben foglalt, pedagógiai–pszichológiai, szak módszertani és gyakorlati modulokat felölelő képzésre (továbbiakban: tanári képzés) is.

A PROGRAM

K. SZ. 17. §¹¹

- (1) ***A program a tanulmányok olyan meghatározott együttese, amelynek elvégzését a Kar rendszeresen vagy alkalomszerűen lehetővé teszi. A program nem szak, elvégzése nem minősül egyetemi végzettségnek; a program teljesítését tanúsító programbizonyítvány csak egyetemi végzettséggel rendelkező személynek adható ki.***
- (2) ***A program volumene 6–16 tanegység lehet. A program kurzuskínálata összeállítható olyan kurzusokból is, amelyeket más (a programért felelőstől eltérő) kar, intézet, tanszék, szakcsoport hirdet meg, illetve amelyek más szak vagy program részei. A program végzése céljára megszerzett tanegységek – az egyéb szabályok figyelembevételével, értelemszerűen – szakos alternatív vagy a szabadon felhasználható, kreditkeretbe tartozó, illetve közismeretei tanegységként is elfogadhatók.***
- (3) ***A programnak két fajtája van:***
  - (a) ***szakos program (specializáció),***
  - (b) ***önálló program.***
- (4) ***A szakos program egy szak szűkebb területéből ad bővített képzést a szakra beiratkozott hallgatóknak.***

¹¹ A megelőző szakaszt a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte.

- (5) **A szakos program tanegységeiből 3–6 tanegységet a szak rendes volumenén fölül kell megszerezni, a program esetleges további tanegységeit a szakos követelmények terhére választja a hallgató.**
- (6) **A szakos program a szaktól nem tartalmazhat kötelező tanegységeket, de tartalmazhat kötelezően választható (alternatív) tanegységeket.**
- (7) **Az önálló program nem kötődik valamely szakhoz, és részben vagy egészben olyan tanegységekből is állhat, amelyeket egyik szak sem hirdet meg.**
- (8) **A programra az Egyetem hallgatójának nem kell beiratkoznia. Más egyetem hallgatója vagy egyetemi diplomás személy a programfelelős hozzájárulása alapján a TB engedélyével vendéghallgatóként végezheti el a programot.**
- (9) **A program tanegységeinek felvétele a tárgyfelvétel általános rendje szerint történik.**
- (10) **A program elvégzése után a hallgató bejelentésére a TO a programfelelős igazolása, valamint a programkísérő lap bemutatása alapján bizonyítványt állít ki.**
- (11) **A program megszűnése esetén a Kar nem garantálja a programban részt vevő hallgatóknak a tanulmányok befejezését.**
- (12) **Program alapítására a Kar bármely oktatója javaslatot tehet. Az előterjesztésről az oktatót foglalkoztató oktatási szervezeti egység, valamint a Tudományos Bizottság véleményének meghallgatásával a Kari Tanács dönt, egyidejűleg kijelölve a programfelelőst, aki a program megszervezéséről és szakmai színvonaláról gondoskodik.**
- (13) **A program alapítására tett előterjesztés tartalmazza, hogy a programot szakos vagy önálló programként kívánják megalapítani, továbbá a program tantervét (annak részeként a képzési tervét), valamint három szakember ajánlását, akik közül kettő a Kar vezető oktatója.**
- (14) **Szakos program csak a szakfelelős hozzájárulásával hirdethető meg.**
- (15) **A Karon kívüli tanegységek programba illesztése karközi megállapodás esetén lehetséges.**
- (16) **A programfelelős kurzuskínálatán kívüli (kari vagy más kari) kurzusok programba illesztése csak az adott kurzusért felelős oktatási szervezeti egység jóváhagyása alapján lehetséges.**

A KÉPZÉSI FORMÁK, A KÉPZÉS IDŐTARTAMA

32. §

- (1) Az Egyetemen képzést nappali, esti, levelező, illetve távoktatási tagozaton, illetve a Ftv. 84. § (1) bekezdésben meghatározott képzési szinteken lehet folytatni.
- (2) A tagozatváltás szabályait a kari szabályzatok (TVSz, Térítési és Juttatási Szabályzat) állapítják meg.
- (3) A kiegészítő alapképzés és az oklevéllel rendelkező személyeknek szervezett alapképzés tantervében fel kell sorolni az előírt alapképzettség alapján, illetve az előképzettségtől függetlenül teljesítettnek elfogadott tanegységeket, tanulmányi egységeket, modulokat.
- (4) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés keretében szerzett ismereteket a képzésbe beszámító szakok esetén a tantervben ennek tényét és kereteit fel kell tüntetni.

K. SZ. 18. §¹²

- (1) **Tagozatváltásra a hallgató kérvénye alapján a TB javaslatára a dékán adhat engedélyt, ha a togozatváltás az egyéb jogszabályi és szabályzati feltételeknek is megfelel.**
- (2) **A togozatváltás érintheti a hallgató tanulmányainak finanszírozási formáját: államilag finanszírozottról költségtérítésesre változhat.**

33. §

A hallgató a jelen szabályzat, a szakos tanterv és képzési terv keretei között saját szándéka szerint ütemezheti tanulmányait (lásd 30. § (4) bekezdés).

IV. A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK**A TANÉV RENDJE****34. §**

- (1) A tanév két félévből áll. A félévek elnevezése a következő:
  - a) a .../... tanév első (őszi) féléve;
  - b) a .../... tanév második (tavaszi) féléve.
- (2) Minden félév 15 hét szorgalmi időszakból és 7 hét vizsgaidőszakból áll.
- (3) A félévek, a szorgalmi és a vizsgaidőszak kezdetének és végének időpontját a rektor határozza meg.
- (4) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első hete a beiratkozási hét. Ebben az időszakban kizárólag időpont-egyeztetéseket, jelentkezéseket lehet lebonyolítani, és ebből a célból az oktatók kötelesek legalább a heti fogadóóráikon a hallgatók rendelkezésére állni.
- (5) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első két hete a tárgyfelvételi hét, amikor a hallgató véglegesíti az általa elvégzendő kurzusok listáját. A kari szabályzat ezt az időszakot, az előzetes kurzusfelvétel alkalmazásának kivételével, legfeljebb egy héttel megnövelheti.
- (6) A rektor tanévenként legfeljebb 12 nap tanítási szünetet engedélyezhet. A Kar vezetője a rektor által engedélyezett szüneteken kívül félévenként legfeljebb két nap tanítási szünetet, indokolt esetben a Kar egészének vagy egy részének óraelmaradást engedélyezhet.
- (7) Az (6) bekezdésen felül tanítási szünet az Egyetem alapításának emléknapja (Pázmány Péter-nap).

K. SZ. 19. §

A Karon nappali tagozaton a tárgyfelvételi időszak a szorgalmi időszak második hetének végéig tart.¹³

¹² Módosította és kiegészítette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

¹³ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

A TANEGYSÉGEK BEVEZETÉSE**35. §**

- (1) A szakindítási kérelemben, illetve az akkreditációs jelentésben szereplő tanegységeken túl az Egyetem oktatói kezdeményezhetik további tanegységek bevezetését; erről a (4) bekezdésben foglalt kivételtől eltekintve a kari szabályzatban meghatározott oktatási szervezeti egység dönt.
- (2) A kari szabályzatok az engedély megadásához a jelen szabályzat előírásaihoz képest további feltételeket is előírhatnak.
- (3) Az oktatási szervezeti egység kérheti az általa meghirdetendő tanegység ekvivalencia-vizsgálatát, melynek keretében a Kari Kreditátviteli Bizottság a meghirdetést megelőzően általános érvénnyel dönt arról, hogy a tanegység teljesítése mely más tanegység(ek) teljesítésével egyenértékű.
- (4) A tanári képzés új tanegységének bevezetéséről a tanegységért felelős kar javaslatára a Pedagógiai és Pszichológiai Karnak a Tanárképzési és -továbbképzési Központ szakmai irányítását ellátó, karközi összetételű Tanárképzési Tanácsa dönt.

K. SZ. 20. §

- (1) **Adott szaknak a szakindítási kérelemben, illetve az akkreditációs jelentésben szereplő tanegységein túli, új tanegységek bevezetéséről a szakfelelős szervezeti egység javaslatára, a TB és a KB véleményére tekintettel a Kari Tanács dönt.**
- (2) **A képesítési követelményekben foglalt, valamint az ETVSz. 1. sz. mellékletének 4. fejezetében szereplő, elsajátítandó, nem-szakterületi (a továbbiakban: nemszakos) ismeretek körét a Kar saját és az Egyetem többi karának képzési kínálatából a szakok javaslatára a KB véleményére figyelemmel a Kari Tanács határozza meg a nemszakos tanegységlista összeállításával.**
- (3) **A Kari Tanács a nemszakos tanegységlistát két évente felülvizsgálja.**

A KURZUSOK MEGHIRDETÉSE**36. §**

- (1) Egy tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység dönt.
- (2) Egy szak tantervében kötelezőként előírt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus(ok) meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője intézkedik.
- (3) A tanári képzés kurzuskínálatát a Pedagógiai és Pszichológiai Kar Tanárképzési és -továbbképzési Központja szerkeszti össze és teszi közzé, előzetesen megkérve a tanári képzésben részt vevő, az Egyetem különböző karain működő, valamennyi oktatási szervezeti egység kínálatát. A szakmódszertani kurzusokat az illetékes karok is közzéteszik saját kurzuskínálatukban.
- (4) A kötelező tanegységek teljesítésére – azon szakok kivételével, ahol a mintatanterv szerinti létszám 20 főnél kisebb – a szakért felelős oktatási szervezeti egységnek a mintatanterv ütemezése szerinti félévben lehetőséget kell biztosítania.
- (5) Nyelvi alapvizsgálóhoz, nyelvi záróvizsgálóhoz rendelt vizsgakurzust minden félévben meg kell hirdetni.
- (6) A tanegységért felelős oktatási szervezeti egység a kurzusokra minimális és maximális létszámot is megállapíthat. Ennek tényét a kurzuskínálatban és az előzetes tájékoztatóban is közzé kell tenni.

- (7) Egy kötelező tanegység teljesíthetőségének érdekében legalább annyi kurzust kell meghirdetni, hogy a maximált összlétszám a mintatanterv szerinti létszámnak legalább 110%-a legyen. Az első két félév esetében ezt a létszámot a mintatantervtől elmaradt hallgatók létszámával ki kell egészíteni.
- (8) Mintatanterv szerinti létszámon annak az évnek a felvett létszámát kell érteni, amelyben felvett hallgatók az adott tanegységet teljesíthetik, ha a mintatanterv szerint folytatják tanulmányaikat.

ELŐZETES KURZUSKÍNÁLAT

37. §

- (1) Az oktatási szervezeti egység vezetője az oktatási szervezeti egység által a következő félévre meghirdetendő kurzusok listáját, valamint a kurzusok adatait a szorgalmi időszak hetedik hetének végéig felterjeszti a kari tanulmányi osztályvezetőhöz.
- (2) A felterjesztés alapján a kari tanulmányi hivatal a szorgalmi időszak 14. hetének végéig elkészíti az előzetes kurzuskínálatot, melynek tartalmára a kurzuskínálatra vonatkozó előírások érvényesek.
- (3) Az előzetes kurzuskínálatot a szorgalmi időszak utolsó napjáig közzé kell tenni.

K. SZ. 21. §

- (1) *Az ETVSz. 37. § alapján elkészített előzetes kurzuskínálatot a Kar a szorgalmi időszak utolsó napjáig meghirdeti az ETR-ben.¹⁴*
- (2) *A nemszakos ismeretek elsajátítására a nemszakos tanegységlistához rendelt a kari és nem kari kurzusokat a KB választja ki az adott félév előzetes kurzuskínálatából.*
- (3) *A TO a megelőző szorgalmi időszak utolsó napjáig közzétett előzetes kurzuskínálatokat a KB rendelkezésére bocsátja, majd az legkésőbb az aktuális szorgalmi időszakot megelőző második hétre – szükség szerint kikérve a kurzus felelősének véleményét – összeállítja és közzéteszi a kari nemszakos kurzuskínálatot.*

K. SZ. 22. §

A tanári képzés kurzuskínálatát a Tanárképzési és -továbbképzési Központ állítja össze, előzetesen megkérve a tanári képzés szak módszertani tanegységeiért felelős, a Karon és az Egyetem más karain lévő, oktatási szervezeti egységek kínálatát.

K. SZ. 23. §

- (1) *A tanegységért felelős a tanegység teljesítésére szolgáló kurzust lehetőség szerint mind az őszi, mind a tavaszi félévben meghirdeti. A meghirdetőnek tájékoztatnia kell a hallgatókat arról, ha nem tervezi valamely kötelező tanegység kurzusának meghirdetését a tárgyfélévet követő félév(ek)ben.*
- (2) *A szabadon vagy kötelezően választható, valamint a nemszakos tanegységekhez (együtt: speciálkollégium) rendelt kurzusok helyéről és időpontjáról a tárgyfelvételi időszakban az oktató és a kurzust felvenni kívánó hallgatók óramegbeszélés keretében egyeznek meg.*
- (3) *A speciálkollégium óramegbeszélésének helyét és időpontját a kurzuskínálat tartalmazza.*

¹⁴ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, az ezt követő bekezdések számozása eggyel nőtt.

ELŐZETES KURZUSFELVÉTEL**38. §**

- (1) A karok előírhatják hallgatóiknak az előzetes kurzusfelvételt.
- (2) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgatók a vizsgaidőszak hatodik hetének végéig kötelesek jelentkezni az általuk a következő félévben elvégezni kívánt kurzusokra.
- (3) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgató csak olyan kurzusokra jelentkezhet, amelyek erős előfeltételeit legkésőbb a félév során, valamint amelyek gyenge előfeltételeit legkésőbb a következő félévben teljesíti.
- (4) A szakkezdési nyilatkozat leadásakor első alkalommal beiratkozó hallgatók esetében az adott szakon előzetes kurzusfelvétel nem írható elő.

A VÉGLEGES KURZUSKÍNÁLAT**39. §**

- (1) A végleges kurzuskínálatot az előzetes tárgyfelvetelek valamint a korábbi évek statisztikai adatai és az oktatási szervezeti egységektől kapott információk alapján a szorgalmi időszak kezdete előtt állítja össze a kari tanulmányi hivatal.
- (2) Az előzetes tárgyfelvetelek alapján a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője dönt a törlendő kurzusokról, valamint – szükség esetén – intézkedik a további kurzusok meghirdetéséről.
- (3) Ugyanazon tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzusok mindegyikét csak abban az esetben lehet törölni, ha az ezekre a kurzusokra jelentkezők összlétszáma nem éri el a kurzusra meghatározott minimális létszámok legkisebbikét.
- (4) A kurzuskínálat tartalmazza az elindítani tervezett kurzusok
  - a) helyét, időpontját (a speciálkollégiumok és vizsgakurzusok kivételével);
  - b) vezetőjének adatait;
  - c) maximális és minimális létszámát;
  - d) teljesítésének feltételeit;
  - e) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;
  - f) vizsgatípusát.
- (5) A kurzuskínálat tartalmazza a vizsgakurzusok
  - a) vezetőjének adatait
  - b) maximális és minimális létszámát;
  - c) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;
  - d) vizsgatípusát.
- (6) A kurzuskínálat összeállításakor figyelemmel kell lenni az Egyetemi Tanács és a kari tanácsok oktatói tagjainak és állandó meghívottjainak, az Egyetem és a karok vezetőinek e tevékenységükkel összefüggő rendszeres elfoglaltságaira.
- (7) A kötött szakpárok és az ajánlott szakpárok esetében a kurzuskínálatban a mintatanterv szerinti előrehaladás lehetőségét biztosítani kell.

A KURZUSFELVÉTEL**40. §**

- (1) A hallgató jogosult az Egyetem bármely oktatási szervezeti egysége által meghirdetett kurzusra, vizsgakurzusra jelentkezni (kurzusfelvétel).
- (2) A hallgató a kurzus felvételekor köteles megjelölni, hogy ezt a kurzust
  - a) a számára előírt kötelező, kötelezően választható tanegység teljesítéseként vagy
  - b) a szabadon választható keret terhére

- kívánja felvenni. Az a) pontban leírt esetben a hallgató köteles megnevezni továbbá a teljesítendő tanegységet is.
- (3) A hallgató a szabadon választható keret terhére felvett kurzus esetében a (2) bekezdés alapján meghozott döntését a vizsgaidőszak utolsó hetében és a következő tanulmányi félév beiratkozási időszakában megváltoztathatja.
  - (4) Ha a kar előzetes jelentkezést ír elő, az előzetes jelentkezéstől való eltérés lehetőségéről, illetve ennek hiányában az alkalmazandó jogkövetkezményekről a kari szabályzatok rendelkeznek.
  - (5) A hallgató csak akkor vehet föl egy kurzust, ha annak előfeltételeit teljesítette, illetve ha a gyenge előfeltételként, valamint párhuzamosan elvégzendőként megjelölt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzust fölvette.
  - (6) A hallgató legkésőbb a szorgalmi időszak második (lásd tárgyfelvételi időszak, 34. § (5) bekezdés) hetének végéig köteles leckeönyvébe fölvenni azokat a kurzusokat, vizsgakurzusokat, melyekre jelentkezett és jelentkezését elfogadták. A kari szabályzat ezt az időszakot legfeljebb egy héttel meghosszabbíthatja. Föl nem vett tanegység teljesítését elismerni nem lehet.
  - (7) Ha a hallgató olyan kurzusra jelentkezett, amely nem indul el, jogosult helyette más kurzus(ok)ra jelentkezni és azt a leckeönyvébe felvenni, úgy, hogy azok összesített kreditértéke nem haladja meg az elmaradó kurzus(ok) összesített kreditértékét.
  - (8) A KR. 4. § (2) bekezdésben leírt kreditfelvételi lehetőségbe beleszámít
    - a) minden a 40. § (2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató nem teljesítette;
    - b) minden a 40. § (2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató megszerezte és már nem számolható el a tantervben előírt szabadon választható tanegységként.
  - (9) A KR. 4. § (2) bekezdése szerinti lehetőségen felüli kurzusok felvételéért a hallgató a Térítési és Juttatási Szabályzat alapján külön térítést fizet, de azt – kérésre – a Kari Tanulmányi Bizottság véleményének figyelembevételével a Kar vezetője részben vagy teljesen elengedheti.

41. §

- (1) Ha a kurzusra a maximális létszámnál több hallgató jelentkezett, ezt – a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció alkalmazása esetén – az alábbi rangsorolás szerint vehetik fel:
  - a) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelező és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;
  - b) azok a hallgatók, akik egyszer már sikertelenül próbálták meg felvenni a tanegységet és a tanegység számukra kötelező vagy kötelezően választható;
  - c) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelezően választható és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;
  - d) azok a hallgatók, akiknek képzéséből már csak 60 kredit megszerzése van hátra és a kurzus számukra kötelező vagy kötelezően választható;
  - e) azok a hallgatók, akik számára a kurzus kötelező vagy kötelezően választható;
  - f) azok a hallgatók, akik a kurzust külön térítés fizetése nélkül vehetik fel (lásd 40. § (9) bekezdés);
  - g) a többi hallgató.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott kategóriákon belül a legalább két szakon tanulmányokat folytató hallgatók előnyben részesülnek az egy szakon tanulmányokat folytató hallgatókkal szemben.

- (3) Kötelező tanegység esetén a speciális szükségletű hallgatók jelentkezését kötelező elfogadni. Egyéb esetekben a speciális szükségletű hallgatók helyzetük alapján a rangsoroláshoz képest előnyt élvezhetnek; ennek megállapítására a kurzus vezetője jogosult.
- (4) Ha ugyanazon tanegység teljesítésére több kurzust is meghirdetnek, az Egyetemi Tanács és a Kari Tanács hallgatói tagjai előnyt élveznek a kurzusfelvétel során, amennyiben valamely kurzus egybeesik a testületi ülések várható időpontjával.
- (5) Ha egy az (1) bekezdés pontjaiban meghatározott kategóriába tartozó hallgatók mindegyike nem vehető fel a kurzusra, akkor közülük a kurzus vezetője jelöli ki a kurzus felvételére jogosult hallgatókat.
- (6) A kurzus vezetője engedélyt adhat a maximális létszámon túl, annak 10%-át meg nem haladó számú hallgatónak a kurzus felvételére, ha a teljesítés technikai feltételei biztosíthatók.
- (7) Számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció hiányában a kurzusra felvett hallgatók személyét a kurzusvezető állapítja meg a (3) és (4) bekezdésben meghatározottakra figyelemmel.
- (8) Az (1) bekezdésben meghatározott névsort a kurzus vezetője a szorgalmi időszak harmadik hetének első munkanapjáig köteles megállapítani.
- (9) Ha a kurzusra létszámkorlát van megállapítva, a kari szabályzat ennek felvételét a kurzus vezetőjének ellenjegyzéséhez kötheti. Az ellenjegyzés érdekében – a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció kivételével – az érintett kurzust vezető oktatónak a szorgalmi időszak harmadik hetében legalább három alkalommal, alkalmanként legalább két óra időtartamban a hallgatók rendelkezésére kell állnia.
- (10) Arról, hogy az oktatónak a fentiekben túl milyen jogai, illetve kötelességei vannak a hallgató megválasztására, a kari szabályzatok rendelkezhetnek.

K. SZ. 24. §¹⁵

Az ETVSz. 41. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rangsorolási elveket – amíg ezek alkalmazásához nincs elegendő információ az ETR-ben – a Kar az alábbi pontozás alkalmazásával állapítja meg:

– <i>kötelező vagy kötelezően választható tárgy a mintatantervben ajánlott ütemezés fééléve után</i>	<i>30 pont,</i>
– <i>a beiratkozott félévek száma (félévenként 2 pont)</i>	<i>max. 20 pont,</i>
– <i>esti tagozatos hallgató</i>	<i>4 pont,</i>
– <i>másoddiplomás képzésben részt vevő hallgató</i>	<i>2 pont,</i>
– <i>másik szakon is tanuló hallgató</i>	<i>1 pont.</i>

42. §

- (1) A tanári óraterhelésbe beszámítható kurzus akkor tartható meg, ha arra a tárgyfelvételi időszak végéig a kurzusra megállapított minimális létszámú hallgató, de legalább 5 fő jelentkezett.
- (2) A (1) bekezdés alól kivételt képez az a kurzus,
  - a) amely olyan szak kötelező vagy kötelezően választható kurzusa, ahol a mintatanterv szerinti (lásd 36. § (7) bekezdés) létszám kisebb, mint 20;
  - b) amelynek technikai feltételei ennél kisebb maximált létszámot indokolnak;

¹⁵ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- c) amelyet a mintatanterv szerinti haladás biztosítása érdekében hirdettek meg (lásd 36. § (3) bekezdés).

43. §

- (1) Ha a kurzusra nincsen minimális hallgatói létszám megállapítva és kevesebb, mint 5 fő vette fel, a kurzust nem kötelező elindítani.
- (2) Ha a kurzusra, vizsgakurzusra a megállapított minimális létszámnál kevesebben jelentkeztek, akkor a kurzust, vizsgakurzust nem kötelező elindítani.
- (3) A kurzus elmaradásáról a kurzusért felelős oktatási szervezeti egység vezetője értesíti a tanulmányi osztályvezetőt és a hallgatót.

K. SZ. 25. §

- (1) **A hallgató a kurzusfelvétel során a következőket jegyzi be a leckekönyvbe:**
  - a tanegység jellegét (a számonkérés szerint: K / G),
  - kreditszámát,
  - kódszámát: **kontaktóras tanegység vagy vizsgakurzus esetén a hozzárendelt, az adott félévben meghirdetett kurzus kódszámát, kontaktóra nélküli tanegység esetén a tanegység kódszámát,**
  - a kurzus vagy a tanegység címét,
  - kontaktóras tanegység vagy vizsgakurzus esetén az oktató nevét
  - a kurzus heti óraszámát.¹⁶
- (2) **A kurzusfelvétel során csak azokat a kurzusokat lehet bevezetni a leckekönyvbe, amelyeket a számítógépes tárgyfelvétel során sikerült regisztrálni az ETR-ben.**
- (3) **Az ETR-ben nem regisztrált kurzusokat a TO törli a leckekönyvből.**
- (4) **A hallgató a leckekönyvét a tárgyfelveleteli időszak végéig köteles leadni a TO-n.**
- (5) **Kontaktóras tanegységet – beleértve a vizsgakurzust is – nem lehet fölvenni – a felmentéssel vagyis a kreditátvitellel (ekvivalenciával) megszerezni kívántak kivételével –, ha a félévben nem hirdettek meg hozzá kurzust.**
- (6) **Javítás céljából újabb félévben ugyanazt a tanegységet felvenni és a tanegységet újra megszerezni nem lehet.¹⁷**
- (7) **A gyakorlati kurzus maximális létszáma – amennyiben a felelős egység másképpen nem rendelkezik – 15 fő.¹⁸**

FOGLALKOZÁSOK

44. §

- (1) Az előadáson a részvétel csak akkor kötelező, ha ezt a képzési terv előírja.
- (2) A gyakorlaton a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező.
- (3) Gyakorlati jegy megszerzése érdekében teljesítendő gyakorlati követelmény lehet:
  - a) a gyakorlaton végzett feladatokról történő beszámolás és/vagy,
  - b) a gyakorlat idején kívül elvégzendő feladat és/vagy,
  - c) zárthelyi dolgozat és/vagy,
  - d) más, a tantervben meghatározott követelmény.

¹⁶ Az ezt követő két bekezdést a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte, a bekezdések számozása ennek megfelelően változott.

¹⁷ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

¹⁸ Az ezt követő két bekezdést a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte.

- (4) A gyakorlati követelményeket a képzési terv rögzíti, és azok teljesítésének feltételeit az első foglalkozáson ismertetni kell. A gyakorlaton való részvétel önmagában a kredit megszerzéséhez nem elegendő.
- (5) A tantervben megjelölt elemi alapozó tárgyak esetében – ha a képzési terv ezt megengedi – a kötelező részvétel alól a tanegységért felelős oktató felmentést adhat, ha a hallgató az ismeretek meglétét bizonyította. A felmentés nem mentesít a többi gyakorlati követelmény teljesítése alól, és a kurzus teljesítését ekkor is az előírt értékelési formával kell értékelni. A felmentést írásban kell megadni.
- (6) A foglalkozásokon hang- vagy képfelvétel készítése kizárólag az oktató előzetes engedélyével lehetséges.

K. SZ. 26. §

A tanórák (kontaktórák) időtartama 45 perc. A szakmai és egyéb gyakorlatok (terepmunka) időtartamát a tanterv rögzíti.

K. SZ. 27. §

- (1) ***Ha a képzési terv az előadásokon való részvételt előírja, azt az oktatónak egyértelmű módon ellenőriznie kell, és nyilván kell tartania.***
- (2) ***A vizsgakövetelményeket (tételek, kötelező és ajánlott szakirodalom, a zárthelyi dolgozatok száma stb.) az első órán ismertetni kell, illetve az első óráig alkalmas módon (pl. tanszéki hirdetőtábla, honlap) nyilvánosságra kell hozni. Amennyiben lehetséges, ismertetni kell az egyes előadások tematikáját és az oktató rendkívüli, hivatalos elfoglaltsága miatt előre láthatóan elmaradó órák időpontját, azok pótlásának lehetőségével együtt.***
- (3) ***Az előadást több előadó is tarthatja („panelkollégium”, „előadássorozat”), de ilyenkor is biztosítani kell a félévi munka egyértelmű lefolyását. Előadást elsősorban egyetemi (főiskolai) tanár és docens vagy annak megfelelő rangú külső előadó, szükség esetén adjunktus, kivételes esetekben tanársegéd tarthat; PhD-hallgató szaktanári kontroll mellett tarthat előadást; egyetemi hallgató beszámolóval vagy egyéb formában sem helyettesítheti az előadót.***

K. SZ. 28. §

- (1) ***A gyakorlaton való jelenlétet az oktatónak egyértelmű módon ellenőriznie kell, és nyilván kell tartania.***
- (2) ***A gyakorlati követelményeket (az ismeretek ellenőrzésének rendjét) és a tematikát (a kötelező és ajánlott szakirodalommal együtt) az első órán ismertetni kell, illetve az első óráig alkalmas módon (pl. tanszéki hirdetőtábla, honlap) nyilvánosságra kell hozni. Ha a foglalkozás tananyaga és a feldolgozás módja a tanulócsoport összetételétől is függ, mindezek véglegesítésének a szorgalmi időszak első hónapjában kell megtörténnie. Amennyiben lehetséges, ismertetni kell az egyes órák tematikáját, az oktató rendkívüli, hivatalos elfoglaltsága miatt előre láthatóan elmaradó órák időpontját, azok pótlásának lehetőségével együtt.***
- (3) ***A gyakorlaton összesen 4 munkaóra (180 perc) fordítható zárthelyi dolgozatokra. Ennél magasabb óraszámot a képzési tervben rögzített kivételes módszerek indokolhatnak. A zárthelyi dolgozatok eredményét a megírástól számított két héten belül ki kell hirdetni a személyes adatok védelméről szóló jogszabályok betartásával.***

K. SZ. 29. §

- (1) Az elmaradt órákról a szervezeti egység vezetőjét tájékoztatni kell.**
- (2) A kurzus akkor tekinthető megtartottnak, ha a foglalkozások közül – 15 hetes szorgalmi időszak esetén – 12 szabályszerűen lezajlott. A meg nem tartott kurzusról a kurzusért felelős szervezeti egység értesíti a TO-t.**
- (3) Az oktató hivatalos elfoglaltsága, betegsége vagy más súlyos körülmény esetén a felelős szervezeti egység vezetője lehetőség szerint gondoskodik a helyettesítésről.**
- (4) A helyettesítés hiányában, illetve az állami ünnepek, a rektor és a dékán által engedélyezett szünetek miatt elmaradt órák a szorgalmi időszakban vagy legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében, a hallgatókkal egyeztetett időpontban részben vagy egészben pótolhatók.**
- (5) Amennyiben a hallgató a pótórán igazolt elfoglaltsága miatt nem tud megjelenni, hiányzása nem tekinthető az ETVSz. 48. §-ban körülírt, az elfogadható mértéken túli távollétnek.**
- (6) Ha a helyettesítés vagy az azonos félévben való pótlás nem oldható meg, a kurzust vagy más ekvivalenst a következő félévben meg kell tartani; ilyenkor a hallgatók mentesülnek az előfeltételek nem teljesítése miatti esetleges hátrányos jogkövetkezmények alól, de a tanegységet teljesíteniük kell.**

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI**45. §**

- (1) A tanegység akkor tekintendő teljesítettnek, ha a hallgató egy ahhoz kapcsolódó kurzust sikeresen elvégzett. A kredit megszerzését eredményező kurzus elvégzését gyakorlati vagy vizsgajeggyel kell értékelni.
- (2) A gyakorlati és a vizsgajegy öt- vagy háromfokozatú.
- (3) A szigorlat és jogászképzésben az alapvizsga egyes szakmai területeken az átfogó ismeretek megszerzését igazoló vizsga. Értékelésük ötfokozatú.

46. §

- (1) A kurzus teljesítése lehet sikeres vagy eredménytelen.
- (2) Eredménytelennek tekintendő a teljesítés, ha
  - a) sikertelen a teljesítés, azaz a hallgató elégtelen (nem megfelelt) minősítést szerez,
  - b) a hallgató tanegységelhagyónak minősül, mert
    - nem kísérelte meg a vizsgázást vagy
    - megtagadták tőle a gyakorlati jegyet.
- (3) Nem minősül tanegységelhagyásnak, ha az adott kurzus nem indul el, vagy a hallgató azért nem kísérelte meg a teljesítést, mert a tanegység gyenge előfeltételét nem teljesítette.
- (4) A tanszék (az oktató) megtagadja az érdemjegy vagy a minősítés megadását, illetőleg a vizsgára bocsátást, ha a tanegység (gyenge) előfeltétele nem teljesül.
- (5) Előfeltételes tanegység megszerzése az előfeltétel(ek) teljesületlen volta esetén érvényét veszti.

47. §

- (1) Az oktató a kurzus sikeres vagy sikertelen teljesítését a vizsgalapon (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) és a leckekönyvben az érdemjegy (minősítés) számmal és betűvel való bejegyzésével, aláírásával és a dátum

megadásával igazolja. A bejegyzést a vizsgalapon és a leckekönyvben azonos tartalommal kell rögzíteni. Eltérés észlelése esetén a kari tanulmányi hivatal vizsgálatot kezdeményez.

- (2) Az oktató akadályoztatása esetén az érdemjegy (minősítés) bejegyzésére a tanszékvezető jogosult.

48. §

- (1) Ha a hallgató nem kapott a 44. § (5) bekezdésben leírt felmentést, valamint a gyakorlatvezető ellenőrzi a jelenlétet, akkor
  - a) a gyakorlatvezető a gyakorlati jegyet nem tagadhatja meg (nem minősítheti eredménytelennek), ha a hallgató a meghirdetett foglalkozások negyedénél kevesebb alkalommal hiányzott a foglalkozásról;
  - b) egynegyed és egyharmad közötti távollét esetén a gyakorlatvezető jogosult többletfeladatot előírni vagy a gyakorlati jegyet megtagadni, az erre vonatkozó elvi döntését azonban a félév első óráján előre közölnie kell;
  - c) egyharmadot meghaladó távollét esetén a gyakorlati jegyet meg kell tagadni (a teljesítést eredménytelennek minősíteni).
- (2) A laboratóriumi gyakorlatokról való távollét még elfogadható legmagasabb számának meghatározásáról a kari szabályzat rendelkezik.
- (3) A gyakorlati jegyet a vizsgaidőszak első hetének végéig kell megadni. Ezen rendelkezés alól a terepgyakorlat, a szakmai gyakorlat és a közoktatási gyakorlat kivételt képez.
- (4) Kollokvium lehet
  - a) szóbeli vizsga;
  - b) írásbeli vizsga;
  - c) "A" típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és a kollokvium eredményét a tantervben rögzített módon a két rész eredménye alapján állapítják meg, azonban a sikeres teljesítés feltétele mindkét rész sikeres teljesítése;
  - d) "B" típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és az írásbeli rész sikeres teljesítése előfeltétele a szóbeli részen való részvételnek, a vizsga eredménye a szóbeli rész eredménye, azonban az írásbeli rész eredménytelensége esetén elégtelen;
  - e) folyamatos számonkérés ("C" típusú vizsga), amelynek keretében a hallgató a félév folyamán 3–4 zárthelyi vagy házidolgozat megírásával ad számot tudásáról, és az oktató ennek alapján állapítja meg az érdemjegyet;
  - f) "D" típusú kombinált vizsga, amelynek keretében a szorgalmi időszak végén írt írásbeli zárthelyi dolgozat alapján az oktató, az elért eredménytől függően érdemjegyet ajánlhat meg, a megajánlott jegyeket legkésőbb a vizsgaidőszak első hetének utolsó napjáig közzéteszi. Ha a hallgató a megajánlott jegyet nem fogadja el (vagy az oktató nem ajánlott meg jegyet az írásbeli alapján), akkor a hallgató a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesz.
- (5) A kollokvium fajtáját a kurzuskínálatban föl kell tüntetni, és az oktatónak ezt az első órán (a vizsgakövetelményekkel együtt) közölnie kell a hallgatókkal. Az utóvizsga típusa – a szigorlatot kivéve – eltérhet a vizsga típusától. A kollokvium fajtájától eltérni csak a speciális szükségletű hallgatók esetében lehet.
- (6) Az "A" típusú kombinált vizsga esetén a kurzus vezetője az írásbeli rész alapján eltekinthet a szóbeli vizsgától és az írásbeli rész értékelését vizsgajegynek tekintheti, ha ezzel a hallgató egyetért.
- (7) A "B" típusú vizsga esetében az írásbeli rész megelőzi a szóbeli részt. Az írásbeli rész sikertelensége esetében a szóbeli vizsgán nem lehet részt venni; a sikertelen írásbeli rész egyszer javítható. Sikertelen szóbeli rész esetén a szóbeli részt kell javítani.

- (8) A kombinált vizsgák írásbeli része az oktató döntése alapján a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozattal, illetve házi feladatokkal is teljesíthető. Ha a kombinált vizsga írásbeli részét kötelezően a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozatok alkotják, akkor ezek száma legfeljebb 4 lehet, és legalább 2 héttel a megírásuk előtt meg kell hirdetni őket.
- (9) A kari szabályzatokban rendelkezni kell az egy kurzus keretében a zárthelyi dolgozatokra fordítható összes időmennyiségről.
- (10) A kombinált vizsgák mindkét részét ugyanabban a félévben kell teljesíteni.
- (11) Az "A", "B" és "C" típusú kombinált vizsga szorgalmi időszakban teljesített írásbeli részének (részeinek) eredményét a megírástól számított két héten belül, a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vizsga eredményét legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző munkanapon déli tizenkét óráig ki kell hirdetni.
- (12) A vizsgaidőszakban teljesített írásbeli részből (is) álló kollokvium eredményét 8 munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének közepéig) kell kihirdetni.
- (13) Szigorlati vizsga kizárólag szóbeli, illetve "A" vagy "B" típusú kombinált vizsga lehet. Ilyen esetben írásbeli részvizsga csak a vizsgaidőszakra tűzhető ki.
- (14) A szigorlat szóbeli részét legalább kéttagú bizottság előtt kell letenni. A bizottság valamely tagjának ideiglenes távolléte esetén a vizsgát fel kell függeszteni. A szóbeli szigorlatot (mely egyetlen jeggyel osztályozott, egy vizsgakurzusként meghirdetett tanegység) – az Állam- és Jogtudományi Kar kivételével – egyetlen napon kell megtartani. A bizottsági tag távolléte esetén követendő eljárásról a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (15) Az írásbeli és szóbeli részből álló szigorlat esetén az egyes részeket ugyanabban a vizsgaidőszakban kell teljesíteni.
- (16) A kombinált vizsgák esetében az utóvizsga típusát a képzési terv határozza meg.

K. SZ. 30. §

Terepgyakorlaton, szakmai gyakorlaton, iskolai gyakorlatokon a részvétel kötelező, az ezekről való hiányzás kizárólag a szakért felelős szervezeti egység által meghatározott tematikájú gyakorlat teljesítésével pótolható.

K. SZ. 31. §

- (1) ***A szigorlatról jegyzőkönyvet kell kiállítani.***
- (2) ***A szigorlati bizottság legalább két tagjának a vizsga folyamán mindig jelen kell lennie.***

K. SZ. 32. §

- (1) ***Zárthelyi dolgozatot elsősorban csak a gyakorlat vagy az előadás ideje alatt lehet íratni. Ha mégis attól különböző időpontban kerül sor a megírására, akkor – hacsak nem elmaradt óra pótlásának számít – a zárthelyi időtartamának megfelelő számú gyakorlati foglalkozást, illetve előadást el kell hagyni. A zárthelyi dolgozat időpontját ez esetben a hallgatókkal történő egyeztetés után kell kijelölni. Ez az időpont nem eshet munka- vagy oktatási szüneti napra.***
- (2) ***Amennyiben a zárthelyi dolgozat íratása az előadás idejétől eltérő időpontban történik, s azon a hallgató igazolt elfoglaltsága miatt nem tud megjelenni, hiányzása nem tekinthető az ETVSz. 48. §-ban körülírt, az elfogadható mértéken túli távollétnek, és a dolgozat pótlására megfelelő módon (másik időpontban, külön beszámolón stb.) lehetőséget kell számára biztosítani.***

- (3) A zárthelyi dolgozatok írásának megkezdése előtt a hallgatóval ismertetni kell az osztályzás alapelveit és az egyes feladatokra kapható pontokat.**
- (4) Valamennyi írásbeli vizsgatípus eredményeinek nyilvánosságra hozatalakor ügyelni kell a személyes adatok védelméről szóló jogszabályok betartására.**
- (5) A kijavított, leosztályozott zárthelyi dolgozatokba a hallgatónak betekintési lehetőséget kell biztosítani, továbbá a dolgozatokat az adott vizsgaidőszak végéig meg kell őrizni.**
- (6) Azokat a (nem pót- vagy utóvizsga) zárthelyi dolgozatokat, melyeken a hallgatók több mint 70 %-a nem felelt meg, a Hallgatói Önkormányzat ilyen irányú kérésére a szakért felelős szervezeti egységnek ki kell vizsgálnia.**

A GYAKORLATI JEGY

49. §

- (1) Elégtelen gyakorlati jegy kijavítására – ha a szak képzési tervének rendelkezése, illetve annak hiányában a kurzuskínálat ezt lehetővé teszi – a vizsgaidőszak első két hetében kell egy alkalommal lehetőséget biztosítani. Ennek tényét a kurzuskínálatban közzé kell tenni.
- (2) Gyakorlati jeggyel záruló kurzust vizsgakurzussal nem lehet teljesíteni.

A KOLLOKVIUM ÉS SZIGORLAT

50. §

- (1) A vizsgaalkalmakra maximált hallgatói létszámot lehet megállapítani.
- (2) Az írásbeli vizsgák időpontját – a kari szabályzat keretei között – a kurzus vezetője, a szigorlati írásbeli vizsga időpontját a szakfelelős állapítja meg. A vizsgaidőszakban történő írásbeli vizsgára legalább két alkalmat kell biztosítani úgy, hogy a két vizsga között legalább két hét teljen el. Az írásbeli vizsgák időpontját szakonként össze kell hangolni és a szorgalmi időszak ötödik hetének végéig közzé kell tenni.
- (3) Szóbeli vizsgák időpontját kizárólag a vizsgaidőszakra lehet kijelölni.
- (4) A szóbeli vizsgák időpontját a kurzus vezetője állapítja meg. A vizsgaalkalmak számát (utóvizsgák nélkül) úgy kell megállapítani, hogy az összesített maximált létszám elérje a kurzust felvett hallgatók létszámának 120%-át. A vizsgaidőszak 1–3. és 4–6. hetében azonos számú vizsgaidőpontot kell biztosítani. Ettől csak a hallgatók hozzájárulásával lehet eltérni.
- (5) A kurzus vezetője egyes vizsgaidőpontokat utóvizsga-időpontként jelölhet meg.
- (6) A kurzus vezetője köteles a vizsgaidőszak utolsó előtti hetéig sikertelen vizsgát tett hallgatók számára utóvizsga-időpontot biztosítani a vizsgaidőszak utolsó hetében.
- (7) A vizsgaidőpontokkal kapcsolatos, a hallgatók és a kurzus vezetője közti vita esetén a hallgatók a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez fordulhatnak, aki a hallgatókra és a kurzus vezetőjére egyaránt kötelező érvényű döntést hoz.
- (8) A vizsga napján belül a vizsga időpontját az oktatási szervezeti egység vagy a vizsgáztató csoportosan vagy személyre szólóan kijelölheti. Időpont-kijelölés hiányában a vizsga időpontja valamennyi aznapra feliratkozott vizsgázó számára reggel 9 óra. Az oktató távolléte esetében az oktatási szervezeti egység vezetője köteles gondoskodni a vizsga pótlásáról, mely a hallgatók számára hátrányos következményekkel nem járhat.

51. §

- (1) A vizsgázás előfeltétele a vizsgára való jelentkezés. Vizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki a kurzust felvette és a kurzus előfeltételeit és gyenge előfeltételeit teljesítette, vagy a vizsga időpontjáig várhatóan teljesíti. [lásd 46. § (4) bekezdés]

- (2) A hallgató ugyanabban a vizsgaidőszakban egy kurzusból – a vizsgahalasztás kivételével – a kari szabályzatban meghatározott alkalommal jelentkezhet vizsgázni. A kari szabályzatban legalább kettő, legfeljebb három jelentkezési lehetőséget kell biztosítani.
- (3) Utóvizsga-időpontra meghirdetett vizsgára csak az utóvizsgára utasított, illetve a javítani szándékozó hallgatók jelentkezhetnek.
- (4) Adott vizsganapon a vizsgán – a vizsgáztató tanár külön engedélye nélkül – az a hallgató vehet részt, aki a vizsgára legkésőbb a vizsgát megelőző utolsó munkanapon jelentkezett és jelentkezését elfogadták.
- (5) A hallgató jogosult a vizsgára való jelentkezését visszavonni, illetve új vizsgaidőpontra jelentkezni (vizsgahalasztás)
  - a) számítógépes vizsgaadminisztráció esetén legkésőbb a vizsga megkezdése előtt 36 órával;
  - b) egyéb esetben a vizsga kezdetéig.
- (6) A vizsgahalasztás miatt újabb vizsgaidőpontot biztosítani nem kötelező.
- (7) Ha a hallgató a vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg és nem élt a vizsgahalasztás lehetőségével, akkor a vizsgája eredménytelen vizsga. Igazoltnak kizárólag az a távollét tekinthető, amely hallgató önhibáján kívül, igazolható külső körülmények miatt következett be. Az igazolt távolmaradás vizsgahalasztásnak minősül.

52. §

- (1) Leckekönyv nélkül vizsgázni nem lehet. A vizsgán a részvétel feltétele szükség esetén a személyazonosításra alkalmas okirattal történő igazolása. Írásbeli vizsgán az oktató jogosult a dolgozatok beadása előtt ellenőrizni a résztvevők személyazonosságát.
- (2) A vizsga a vizsgakérdés föltételével (a tétel átadásával) tekintendő megkezdettnek, ezután a hallgató teljesítményét érdemjeggyel minősíteni kell.
- (3) Az oktató jogosult a hallgató vizsgáját megszakítani és vizsgáját elégtelen érdemjeggyel minősíteni, ha nem megengedett segédeszköz(ök) használatát vagy más személy együttműködését észleli.
- (4) Szóbeli vizsgán a vizsgázónak lehetővé kell tenni szükség szerinti rövid felkészülést a felelete előtt.
- (5) A szóbeli vizsgák az Egyetem oktatói és hallgatói számára – a vizsgáztatás helyszíne megszabta keretek között – nyilvánosak. A vizsgázó betekinthez kijavított írásbeli dolgozatába, és a javítás felülvizsgálatát kérheti a dolgozat javítójától.
- (6) Ha a hallgató bizottság előtt vizsgázik, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- (7) A hallgató félévente egy alkalommal javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga érdemjegye az előző érdemjegyet semmissé teszi.

53. §

- (1) Sikertelen nyelvi alapvizsga kijavítását ugyanabban a vizsgaidőszakban a tanterv kizárhatja. Ezt a képzési tervben jelölni kell az “azonos vizsgaidőszakban nem ismételtető” szöveggel.
- (2) Az elégtelen osztályzat azonos vizsgaidőszakban történő javítása esetén az új jegyet a tanár a vizsgalapra (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) bejegyzi, és a leckekönyvben az elégtelen érdemjegy alá írja.
- (3) Utóvizsga esetén a hallgató legkésőbb a vizsgát, illetve a vizsga eredményének kihirdetését követő hét munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének harmadik munkanapjáig) írásban kérheti a tanegységért (tanulmányi egységért)

felelős oktatási szervezeti egység vezetőjétől, hogy (írásbeli vagy szóbeli) vizsgáját bizottság előtt tegye le. Az oktatási szervezeti egység vezetője ezt a lehetőséget köteles biztosítani. Ha a kari szabályzat biztosítja a második utóvizsga lehetőségét, akkor kötelező bizottsági vizsgát tartani.

- (4) A (3) bekezdésben megjelölt bizottság előtti vizsga időpontját a bizottság határozza meg, erről a hallgatót három munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgát megelőző negyedik munkanapon) hirdetmény útján értesíti a tanulmányi egységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője.
- (5) Az utóvizsgára (beleértve a kombinált vizsga külön-külön megismételt részeit) a sikertelen kollokvium után leghamarabb négy nappal, sikertelen szigorlat esetén egy héttel később kerülhet sor. A hallgató indokolt írásbeli kérésére a tanegységért (tanulmányi egységért) felelős oktatási szervezeti egység vezetője ettől eltérhet.

K. SZ. 33. §

- (1) **A vizsgaalkalmakra elfogadható hallgatók napi létszámát a kurzus vezetője, több vizsgáztató, illetve írásbeli vizsga esetén a szakfelelős állapítja meg. Külön rendelkezés hiányában az egy szóbeli vizsgaalkalomra jelentkező hallgatók száma 15.**
- (2) **Az írásbeli vizsgák időpontjának összehangolása során kiemelten kell figyelembe venni az egyes szakok mintatanterve szerint meghirdetett órákhoz tartozó vizsgákat.**
- (3) **Ha az oktató távolléte miatt elmarad egy előre meghirdetett vizsga, akkor ezt a tanszékvezetőhöz, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetőjéhez be kell jelenteni, és a hallgatókkal történő egyeztetés után új vizsgaidőpontot kell kitűzni. Azon hallgatóknak, akiknek az új időpont nem felel meg, engedélyezni kell bármely más, előre meghirdetett időpontra való – esetlegesen az előírt maximált létszámon felüli – jelentkezést.**
- (4) **A kiírt vizsgák megtartásáért, illetve az oktató távolléte miatt elmaradt vizsgák pótlásáért az illetékes tanszékvezető, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetője a felelős. A vizsgaidőpontok elmaradása miatti panasszal a tanszékvezetőhöz, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetőjéhez lehet fordulni.**

K. SZ. 34. §

- (1) **A hallgató ugyanabban a vizsgaidőszakban – az utó- és a javítóvizsgát is beleértve – két alkalommal jelentkezhet vizsgára. A szabályos vizsgahalasztást megelőző jelentkezés nem számít bele az alkalmak számába.**
- (2) **Sikertelen vagy javítóvizsga esetén a hallgató a megismételt vizsga céljára a vizsgaidőszakban meghirdetett bármely másik vizsgaidőpontra feliratkozhat a létszámkorlátok figyelembevételével.**
- (3) **Amennyiben a vizsgáztató, ill. a szakfelelős utóvizsga-időpontot is kijelölt, s az erre az időpontra jelentkezők száma meghaladja az egy vizsgaalkalomra meghatározott létszámot, a vizsgáért felelős köteles gondoskodni a létszám feletti vizsgáztatásáról akár ugyanazon, akár egy későbbi, számukra kijelölt időpontban.**
- (4) **A sikertelenül vizsgázók, illetőleg a közülük utóvizsgázni szándékozók létszámára figyelemmel a vizsgáért felelős pótlólagos vizsgaidőpontot jelölhet ki a vizsgaidőszakban.**
- (5) **Az utóvizsgáért és a javítóvizsgáért külön szabályzatban megállapított díjat kell fizetni. A vizsga előtt a díj befizetését igazolni kell. A díj befizetése nélkül esetlegesen letett vizsga érvénytelen.**

AZ IDEGEN NYELVI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE

54. §

- (1) A hallgatók számára a karok általános idegennyelv-oktatást biztosítanak, amelyet a hallgatók – ha az idegennyelv-oktatás nem része a képesítési követelményekben szereplő kreditértéknek – a KR. 4. § (2) bekezdésében leírt kreditkeret terhére vehetnek igénybe. Az általános idegen nyelvi órák kreditértéke megegyezik heti óraszámukkal.
- (2) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a meghirdetendő kurzusokhoz rendelt létszám-maximumok összegének el kell érnie az adott és a megelőző évben felvett hallgatók közül nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók számának 110%-át.
- (3) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a kurzusfelvétel során a 40. §-ban leírt rangsoroláson túl
  - a) középfokú, C típusú nyelvvizsga előírása esetén 16 kredit,
  - b) egyéb esetben 8 kredit
 megszerzéséig a nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók elsőbbséget élveznek a nyelvvizsgával rendelkező hallgatókkal szemben.
- (4) Több nyelvvizsga előírása esetén a (3) bekezdés a) pontjában leírt mértéket kell figyelembe venni.
- (5) Az (1) bekezdésben meghatározott idegen nyelvi tanulmányokról a kari szabályzat rendelkezik.

K. SZ. 35. §

- (1) ***Az oklevélkiadás feltételeként a szakos képesítési követelményekben meghatározott nyelvvizsga-követelménynek meg nem felelő, nappali tagozatos, államilag finanszírozott képzésben részt vevő hallgatók számára a Kar nemszakos kreditjeik terhére, négy féléven keresztül, heti négy óra időtartamban ingyenes nyelvoktatást biztosít.¹⁹***
- (2) ***Az (1) bekezdésben foglaltakon túli nyelvoktatást külön szabályzatban meghatározott költségtérítés ellenében vehetik igénybe a hallgatók.***
- (3) ***Azokon a szakokon, ahol az oktatás magyar nyelven folyik, a nem magyar anyanyelvű hallgató köteles legkésőbb tanulmányai második félévének végéig a Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelvi Lektorátusán magyar nyelvi szigorlatot tenni.***
- (4) ***A Karon a jogszabályokra figyelemmel előírt nyelvvizsga-követelményeket az 1. számú melléklet tartalmazza.²⁰***

A KIVÉTELES TANULMÁNYI REND

55. §

- (1) A hallgató kérésére a Kari Tanulmányi Bizottság (a szakért felelős oktatási szervezeti egység véleményére tekintettel) kivételes tanulmányi rendet engedélyezhet.
- (2) Kivételes tanulmányi rend engedélyezésének indoka lehet:
  - a) kiemelkedő tanulmányi eredmény,
  - b) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti kiemelkedő tudományos diákköri eredmény,
  - c) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti egyetemi közéleti tevékenység;
  - d) külföldi ösztöndíj elnyerése,
  - e) folyamatos, súlyos betegség,

¹⁹ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

²⁰ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- f) az olimpiai vagy paralimpiai felkészülés a Magyar Olimpiai Bizottság vagy a paralimpiai mozgalom javaslata alapján;
  - g) a kari szabályzatban meghatározott további hitelesen igazolható rendkívüli körülmények.
- (3) A kivételes tanulmányi rend keretében a hallgató a következő kedvezményekben részesíthető:
- a) felmentés a gyakorlatokon való részvétel alól;
  - b) vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételének engedélye;
  - c) a tantervben meghatározott követelményeknek a képzési tervben előírtaktól eltérő módú teljesítése.
- (4) A kivételes tanulmányi rendről szóló kérelemben a hallgató tanulmányainak tervezett ütemezését, a kért kedvezményeket fel kell tüntetni.
- (5) A kivételes tanulmányi rendben tanuló hallgató tevékenységét oktató felügyeli, akinek előzetes támogatását a kérelemhez mellékelni kell.
- (6) A kivételes tanulmányi rendet a kérelmet alátámasztó ok – akár a tanulmányi eredményre vonatkozó feltétel – megszűnése esetén vissza kell vonni.

K. SZ. 36. §

- (1) Kivételes tanulmányi rend általában a II. évfolyamtól engedélyezhető.**
- (2) A kivételes tanulmányi rend egy eljárásban fél, de legfeljebb egy évre engedélyezhető, azonban az engedély a tanulmányok befejezéséig tetszőleges számban meghosszabbítható.**
- (3) A kivételes tanulmányi rend iránti kérelmet**
  - az őszi félévre vonatkozóan július 31-ig,
  - a tavaszi félévre vonatkozóan december 31-ig**kell a TB-hez benyújtani. Indokolt esetben a TB eltérhet ettől a határidőtől.²¹**
- (4) A kivételes tanulmányi rendet a TO a leckekönyvbe bejegyzi.**

K. SZ. 37. §

- (1) A kivételes tanulmányi rend keretében kapott felmentés gyakorlat és látogatásköteles előadás esetében lehet részleges vagy teljes.**
- (2) A kivételes tanulmányi rend szerinti követelményteltetés jelenthet**
  - a) időbeli eltérést: ide értve az előfeltételek teljesítése alól való fölmentést (pl. több féléves, egymásra épülő tanegységek teljesítését ugyanazon félévben), vizsgaösszevonást, az általánosan kötelező tanulmányi idő lerövidítését;**
  - b) tartalmi eltérést: az egyes tanegységek tartalmilag egyéni program szerinti teljesítését, részvételt tanszéki kutatásokban, egyéni kutatások folytatását, speciális, de tantárgyként elismert, a kreditrendszer követelményei szerint meghatározott és a leckekönyvbe fölvevett tanulmányok engedélyezését (pl. a képesítési követelményekben nem szereplő tudományág területén).**
- (3) Nem adható felmentés a kötelező kreditmennyiség megszerzése, a kötelezően előírt vizsgák letétele, a szakdolgozat megírása és a záróvizsga alól. A hallgató szakjára vonatkozó képesítési követelmények, illetve a képesítési követelmények szerinti minimális képzési időtartam nem rövidíthető le a kivételes tanulmányi rend keretében.**
- (4) A kivételes tanulmányi rendet a TB a hallgató kérésére vagy a konzulens, illetve az illetékes oktatási szervezeti egység javaslatára bármikor módosíthatja.**

²¹ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- (5) *A kivételes tanulmányi rend szerint tanuló hallgató munkáját – a külföldi részképzésen résztvevőé kivételével – az illetékes oktatási szervezeti egység által kijelölt oktató (konzulens) rendszeresen ellenőrzi.*

K. SZ. 38. §

- (1) *A külföldi felsőoktatási intézményben részképzésen részt vevő hallgató saját döntése alapján a kérdéses félévben a Karra*
- a) hallgatói jogviszonyát fenntartva beiratkozik,*
  - b) hallgatói jogviszonyának szüneteltetésével nem iratkozik be.*
- (2) *Az (1) a) pont szerinti, külföldi részképzésen részt vevő, beiratkozott hallgató tanulmányi kötelezettségeinek kivételes tanulmányi rend szerint tehet eleget.*
- (3) *Ha a külföldi részképzésen való részvétele miatt a hallgató az adott félév vizsgaidőszakában nem tartózkodik Magyarországon, és ezért vizsgáit nem tudja letenni, azokat a visszatérte utáni vizsgaidőszak megkezdéséig kell pótolnia.*
- (4) *Ha a külföldi részképzésen részt vevő hallgató a gyakorlatokon távolléte miatt nem tud részt venni, számára a gyakorlati jegy megszerzését a visszatérte után következő vizsgaidőszak megkezdéséig külön feladat (dolgozat, beszámoló stb.) alapján lehetővé kell tenni, hacsak a gyakorlat természete miatt a szakfelelős ezt ki nem zárja (például szakmai gyakorlat, terepgyakorlat esetén). Ezeket a tanegységeket azonban a leckekönyvébe újólag fel kell vennie.*
- (5) *Ha a külföldön részképzésen tanuló hallgató olyan tanegységekből, tantárgyakból szerez kreditet, érdemjegyet, melyek a Karon hallgatott szakjának tanegységeivel, tantárgyaival azonosak vagy azoknak megfeleltethetők, azoknak a Karon történő megszerzése alól felmentést kérhet az ETVSz. 58. §-ában foglaltaknak megfelelően. Ilyen esetekben a részképzésen hallgatott tantárgyakat be kell vezetni a hallgató leckekönyvébe, annak feltüntetésével, hogy azokat a külföldi részképzés során hallgatta, esetenként megjelölve, hogy ennek alapján mely tantárgyak alól nyer felmentést.*

K. SZ. 39. §

- (1) *Ha a hallgató számára a kivételes tanulmányi rend engedélyezése az ETVSz. 55. § (2) a) pontja alapján történt, és a hallgató utolsó félévi tanulmányi átlaga 4,51 alá esik, akkor az engedélyt a TO automatikusan érvényteleníti a hallgató és az illetékes oktatási szervezeti egység egyidejű értesítésével.*
- (2) *A kivételes tanulmányi rend engedélye visszavonható a hallgató kérésére, vagy ha adott félévében az általa felvett kreditek 90 %-ánál kevesebbet teljesített, illetve ha egyéb módon bebizonyosodik, hogy a hallgató a kivételes tanulmányi rendnek megfelelni nem tud.*
- (3) *A kivételes tanulmányi rendre vonatkozó engedélyt a TB-nek vissza kell vonnia, ha a hallgató a kivételes tanulmányi rendben az adott félévben felvett kreditek 80 %-ánál kevesebbet teljesített. Ez alól kivételt jelenthet, ha a hallgató a kivételes tanulmányi rendre az engedélyt az ETVSz. 55. § (2) e) pontja alapján kapta.*

A TANULMÁNYI ÁTLAG, A KREDITINDEX

56. §

A hallgatók tanulmányi előmenetelének értékelésére a tanulmányi átlag és a kreditindex szolgál.

57. §

- (1) A félév tanulmányi átlaga a teljesített kreditek értékének és a tanegységek érdemjegyének szorzata összegezve, elosztva a teljesített kreditek összegével.
- (2) A kreditindex egy adott időszakban (legalább egy félévben) teljesített tanulmányi egységek kreditértéke és érdemjegye szorzatainak összege, elosztva a mintatanterv szerinti haladásnak megfelelő, az adott időszakra eső mintatantervi kreditek összegével.
- (3) Más intézményben teljesített félévek figyelembevétele esetén a megszerzett krediteket a teljesített félévek között egyenlő mértékben kell elosztani (homogenizálás).
- (4) A félév tanulmányi átlagának minősítése:
  - a) kitűnő, ha az átlag 5,00;
  - b) jeles, ha az átlag legalább 4,51, de nem több, mint 4,99;
  - c) jó, ha az átlag legalább 3,51, de nem több, mint 4,50;
  - d) közepes, ha az átlag legalább 2,51, de nem több, mint 3,50;
  - e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00, de nem több, mint 2,50.

MÁS SZAKON, MÁS INTÉZMÉNYBEN, A MINTATANTERVTŐL ELTÉRŐEN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK SORÁN TELJESÍTETT TANEGYSÉGEK ELISMERÉSE**58. §**

- (1) A tantervi egységeknek a képzési tervtől eltérő teljesítése elismeréséről (ha azt jogszabály nem írja elő kötelezően) a Kari Kreditátviteli Bizottság dönt.
- (2) Az Egyetem hallgatói jogosultak más magyarországi vagy külföldi felsőoktatási intézmény tanegységeinek elvégzésére, és kérhetik azok elismerését képzésük részeként. Az ennek során felmerült tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja.
- (3) A hallgató az Egyetemen folytatott tanulmányai megkezdése előtt végzett felsőoktatási tanulmányainak elismerését az első beiratkozásakor a tárgyfelvételi időszak végéig kérheti. A kérelemről a szorgalmi időszak harmadik hetének végéig dönteni kell.
- (4) A hallgató kérheti egyéni tanulmányi megállapodás megkötését, amelyet az Egyetem nevében a kar oktatási vezetőhelyettese ír alá a Kari Kreditátviteli Bizottság állásfoglalása alapján. Az egyéni tanulmányi megállapodás kiterjed a másik felsőoktatási intézményben elvégzendő tanegységekre, tematikájukra, valamint arra, hogy a képzési tervben szereplő tanegységek közül mely(ek) teljesítését, milyen kreditértékkel ismeri el az Egyetem. A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére hozott döntése ettől eltérően rendelkezik.
- (5) A hallgató az egyéni tanulmányi megállapodás megkötését a megelőző félév szorgalmi időszakának tizenegyedik hetének végéig kezdeményezheti. A vizsgaidőszak utolsó napjáig köteles a hallgató leadni a teljesítésről szóló igazolást. Az azon igazolt tanegységek az érintett félév tanulmányaiba számítanak.
- (6) Azokat a tanulmányokat, amelyeket a hallgató
  - a) az Európai Unió Erasmus-programja vagy
  - b) a hallgatóval kötött egyéni tanulmányi megállapodás vagy
  - c) intézményközi szerződéskeretében végzett és amelyeket az ezeket meghatározó szerződés tartalmaz, kötelező elismerni.
- (7) A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére ettől eltérően rendelkezik.
- (8) Az Európai Unió Erasmus-programjának keretében előzetes tanszéki megállapodás csak a Kari Kreditátviteli Bizottság engedélye alapján köthető meg.

- (9) A más szakon, illetve a képzési tervtől eltérően teljesített tanulmányokat akkor kötelező a tanterv (képzési terv) egy részének teljesítéseként elismerni, ha azok a tanterv (képzési terv) ezen részében foglalt ismeretek legalább 75%-át tartalmazzák.
- (10) A képzési tervtől eltérően vagy más szakon teljesített helyettesítő tantárgyak kreditértékére és érdemjegyére vonatkozóan a KR 2. § (1) bekezdését kell alkalmazni.
- (11) A kreditek általános érvényű, kölcsönös elismeréséről kötendő intézményközi szerződést a rektor csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével, az Oktatásszervezési és Hallgatói Ügyek Bizottsága véleménye és az Egyetemi Tanács felhatalmazása alapján köthet.

K. SZ. 40. §

- (1) ***Az ETVSz. 58. § (1)–(3) bekezdései alapján lehetséges elismeréseket formanyomtatványon kell kérni. A kérelemhez mellékelni kell a felmentés alapjául szolgáló okirat másolatát.***
- (2) ***Az adott félévre vonatkozó kurzusfelvétel során felvett kurzusokra vonatkozó elismerési kérelmeket a szorgalmi időszak harmadik hét végéig kell benyújtani.*²²**
- (3) ***A hallgató előzetesen kikérheti a KB állásfoglalását annak a kurzusnak a befogadásáról, amelyet máshol kíván fölvenni. A KB ebben az esetben határidő megállapításával adja meg a kurzusnak a hallgató leckekönyvébe való felvételre és – sikeres teljesítése esetén – befogadására az engedélyt.***
- (4) ***A KB előre meghatározhatja azokat a feltételeket, melyek teljesülése esetén a tanegység elismerése automatikusan – a KB véleményének esetenkénti kikérése nélkül – kiadható. Ezen feltételek teljesülését a TO ellenőrzi.***
- (5) ***A tanegységek elismerését, a megszerzett kreditek számát és az érdemjegyet a leckekönyvbe a TO jegyzi be a tantárgy sorába.***
- (6) ***Az elismerés tárgyát képező tanegységek a szak végzése szempontjából már megszerzettnek tekintendők, a kötelező kreditek számába és az addig teljesített kredit értékű tanegységek alapján számított tanulmányi átlagba beleszámítanak. Az adott félév átlagába, a félév során megszerzendő minimális kredítiszámba azonban csak akkor számíthatók be, ha teljesítésük az adott félévben történt.***²³

V. A SZAKOS TANULMÁNYOK BEFEJEZÉSE

A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM)

59. §

- (1) A végbizonyítvány (abszolutorium) annak igazolása, hogy a hallgató a szak tantervében előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeknek (a záródolgozat, az előírt államilag elismert nyelvvizsga és a záróvizsga kivételével) mindenben eleget tett, illetve a záródolgozathoz rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontokat megszerezte.
- (2) Több szakon tanulmányokat folytató hallgató esetén minden szakon külön kell végbizonyítványt kiadni.

²² Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

²³ A következő szakaszt a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte.

- (3) A (2) bekezdés alól kivételt jelent az a képzés, amelynek során a hallgató kötött szakpáros képzésben folytatja tanulmányait. Ebben az esetben a végbizonyítványt csak akkor lehet kiadni, ha mindkét szak követelményeit teljesítette a hallgató.

A ZÁRÓDOLGOZAT (SZAKDOLGOZAT, DIPLOMAMUNKA)

60. §

A szakdolgozat, diplomamunka (a továbbiakban: záródolgozat) a képesítési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat.

61. §

- (1) Minden egyetemi, illetve főiskolai képzésben részt vevő hallgató a szak lezárásaként – a képesítési követelményekkel összhangban – záródolgozatot (más néven: szakdolgozatot, diplomamunkát) ír.
- (2) A hallgató minden szakon önálló záródolgozatot köteles írni, kivéve, ha a kreditátviteli elvek alapján egy másik szakon írt záródolgozattal a hallgató ezt már teljesítette, vagy jogszabály erről másként rendelkezik.
- (3) A záródolgozat tartalmi és formai követelményeit az adott szak tanterve rögzíti.
- (4) A tanári képzés szakdolgozatára vonatkozó sajátos szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.
- (5) A záródolgozatra vonatkozó további szabályokat az egyes szakcsoportok képesítési követelményei alapján a kari szabályzatok, illetve a szakos tantervek rögzíthetik.

62. §

- (1) A szakért felelős szervezeti egység minden évben, a tanév második félévének kezdetéig köteles záródolgozati témákat felajánlani a hallgatóknak.
- (2) A hallgatót a záródolgozat elkészítésében egy vagy több témavezető segítheti. Témavezető az egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott szakember lehet.
- (3) A záródolgozat témáját a hallgató az (1) bekezdésben jelzett oktatási szervezeti egység által felajánlott témák közül vagy a témavezetővel, illetve annak hiányában a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjével egyeztetve választja.
- (4) A támválasztás és a záróvizsga időpontja között
  - a) hat féléves képzés esetén legalább 6 hónapnak,
  - b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 12 hónapnak kell eltelnie.
- (5) A záródolgozat témáját, témavezetőjét a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, a kari szabályzatban meghatározott más személy, illetve megbízottja hagyja jóvá, az esetleges titkosság engedélyezésével együtt.
- (6) A hallgató jogosult a záródolgozat témáját megváltoztatni, de a változtatás időpontja és a záróvizsga időpontja között
  - a) hat féléves képzés esetén legalább 4 hónapnak,
  - b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 8 hónapnak kell eltelnie. A szakfelelős ezt az időtartamot szükség esetén a (4) bekezdésben meghatározott időtartamra meghosszabbíthatja.
- (7) A hallgató második és minden további témaváltoztatása esetén, valamint a hallgatói jogviszony megszűnését követően az Egyetem témavezetőt nem köteles biztosítani.
- (8) A jóváhagyott témát és témavezetőt a kari tanulmányi hivatalban be kell jelenteni, és ezeket a leckeönyvbe be kell jegyezni.

63. §

- (1) A záródolgozatot a hallgató a kari szabályzatban meghatározott határidőig és példányszámban, bekötve vagy lapjait hitelesen összefűzve köteles benyújtani a kari tanulmányi hivatalhoz, amely azt nyilvántartásba vétel után továbbítja a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez.
- (2) A záródolgozat továbbításának határidejéről, továbbá az archiválás módjáról és időtartamáról a kari szabályzatok rendelkeznek.

64. §

- (1) A záródolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által megbízott egy vagy több szakértő értékeli. Az értékelést csatolni kell a záródolgozathoz.
- (2) A kari szabályzat úgy is rendelkezhet, hogy a bíráló nem lehet azonos a témavezetővel, vagy hogy a témavezető mellé másik bírálót is fel kell kérni.
- (3) A záródolgozatot a hallgatónak bizottság előtt kell megvédenie. A bizottság – a képesítési követelményekben vagy a tantervben rögzítettek szerint – lehet a záróvizsga-bizottság, vagy a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által felkért más, legalább háromtagú bizottság.
- (4) A záródolgozatot a (3) bekezdésben meghatározott bizottság ötfokozatú minősítéssel bírálja el. A minősítést a bizottság vezetője írja alá.
- (5) A záródolgozat megvédése nyilvános. Ezt kizárólag államtitok, szolgálati titok, valamint üzleti titok védelme érdekében lehet korlátozni.
- (6) Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián fődíjat vagy első díjat nyert dolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője külön bírálat nélkül jeles minősítéssel elfogadhatja, ha az megfelel a záródolgozattal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeknek.

65. §

Az államtitok, szolgálati titok, illetve üzleti titok védelme érdekében titkosított záródolgozat esetében

- a) a záródolgozatot csak olyan személy ismerheti meg, aki
  - tagja a záróvizsga-bizottságnak vagy az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban áll;
  - írásban vállalja, hogy a megismert államtitkot, szolgálati titkot, illetve üzleti titkot megőrzi;
- b) a záródolgozat megvédésén csak az értékelő bizottság, a témavezető és a hallgató lehet jelen;
- c) a záródolgozat titkosításnak megfelelő tárolásáról a kari tanulmányi hivatal gondoskodik.

K. SZ. 41. §²⁴

- (1) **A két- vagy többszakos hallgató szakdolgozatainak külön-külön meg kell felelniök az önállóság követelményének. A hallgató köteles tájékoztatni témavezetőjét az elkészült vagy folyamatban lévő más szakdolgozatáról (szakdolgozatairól), témahasonlóság esetén az érintett tanszékek közösen határozhatják meg a teendőket.**
- (2) **A szakdolgozatok tartalmi és formai követelményrendszerének egységesítése érdekében a TB ajánlásokat és kötelező előírásokat is megfogalmazhat.**

²⁴ A következő szakaszt az eredeti (1) bekezdésének kivételével, melyet e szakaszhoz kapcsolt, a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte.

- (3) **A tanszék, a szakfelelős – az egyetem oktatói, tudományos kutatói közül – szakdolgozati referenst is kijelölhet, akinek feladata a szakdolgozat elkészítésével kapcsolatos kérdésekben a hallgatók tájékoztatása.**
- (4) **Nem tanári szakon a szak valamely témaköréből (beleértve más szak témakörének a szakhoz kapcsolódó alkalmazásait) kell szakdolgozati témát választani.**
- (5) **A tanári képzést záró szakdolgozattal kapcsolatos részletes szabályokat az ETVSz. 3. számú melléklete tartalmazza.²⁵**

K. SZ. 42. §

- (1) **A tanszék, illetve a szakfelelős a szakdolgozat témavezetésének elvállalásához az ETVSz. 62. § (4) bekezdésben foglaltnál – akár lényegesen – hosszabb határidőt is megszabhat. Ezt azonban a téma meghirdetésekor időben közzé kell tenni.**
- (2) **A szakdolgozat témáját, témavezetőjét (témavezetőit) a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője írásban hagyja jóvá.²⁶**
- (3) **A hallgató a szakdolgozat jóváhagyott címét és témavezetőjét bejelenti a TO-n**
- a) **hat féléves képzés esetén, beleértve a tanári képzést is**
- **a tavaszi félévi záróvizsgálathoz október 15-ig,**
  - **az őszi félévi záróvizsgálathoz május 15-ig;**
- b) **nyolc vagy több féléves képzés esetén**
- **a tavaszi félévi záróvizsgálathoz a megelőző év május 15-éig,**
  - **az őszi félévi záróvizsgálathoz a megelőző év október 15-éig.**

K. SZ. 43. §²⁷

(1) A hallgatónak

- **a nem tanári szakdolgozatot két gépelt példányban – ebből egyet bekötve, a másikat legalább hitelesen összefűzve –, továbbá a TB által meghatározott specifikáció szerinti, elektronikus formában a TO-n,**
- **az önálló tanári szakdolgozatot (beleértve a portfóliót is) egy kinyomtatott példányban, spirálózva (vagy hőkötéssel, vagy egyéb módon bekötve) a TO-n, elektronikus formában a TatoK-ban,**
- **az integrált tanári szakdolgozat kinyomtatott példányát az alapszaknak megfelelő karon, elektronikus formában a TatoK-ban**

kell benyújtania záróvizsgájának vizsgaidőszaka előtt, mind az egyetemi, mind a főiskolai szakon.

(2) A szakdolgozat benyújtásának határideje

- **az őszi félévben november 20,**
- **a tavaszi félévben április 20.**

Integrált tanári szakdolgozat leadása az alapszakos szakdolgozat leadásának esetleg eltérő határidejével megegyezően később is lehetséges.

(3) A TO nyilvántartásba vétel után egy héten belül továbbítja a szakdolgozatot a szakfelelősnek, illetőleg – tanári szakdolgozat esetében – a bírálónak bírálat céljából.

²⁵ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

²⁶ A következő bekezdést a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte, az azt követő bekezdés számozása eggyel csökkent.

²⁷ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

K. SZ. 44. §

- (1) **A szakdolgozat bírálója a témavezető.**
- (2) **A szakért felelős oktatási szervezeti egység tanácsának döntése szerint a dolgozatot több szakember is elbírálhatja, ez esetben az egyik bíráló azonos a témavezetővel.**
- (3) **A bíráló – a tanári szakdolgozat kivételével – egyetemi adjunktus vagy magasabb beosztású oktató, illetve ezeknek megfelelő beosztású külső szakember lehet.²⁸**
- (4) **A szakdolgozat érdemjegyét a bíráló állapítja meg. A szakdolgozatot több bíráló esetén is egy osztályzattal kell értékelni. A szakdolgozat értékelését és érdemjegyét tartalmazó bírálatot a dolgozathoz kell csatolni.²⁹**
- (5) **A szakdolgozatot és a bírálatot a záróvizsga időpontját megelőzően legalább két héttel el kell juttatni az illetékes záróvizsga-bizottság elnökéhez.**
- (6) **A bírálatot a hallgató a vizsgaidőszak kezdete előtt legkésőbb egy héttel veheti át az illetékes tanszéken. A tanári szakdolgozat írásos bírálatát a jelölt a TO-n veheti át a képesítővizsga előtt egy héttel.³⁰**
- (7) **A szakdolgozatot megfelelő módon archiválni kell.**

A ZÁRÓVIZSGA**66. §**

- (1) A záróvizsga részeit a képesítési követelmények határozzák meg.
- (2) A hallgató szakonként külön záróvizsgát tesz, kivéve ha jogszabály másként rendelkezik.
- (3) A tanári képzést lezáró képesítővizsgára vonatkozó sajátos szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.
- (4) Záróvizsgát záróvizsga-időszakban lehet tenni. A záróvizsga-időszak megegyezik a vizsgaidőszakkal, kivéve, ha a kari szabályzat ettől eltérően rendelkezik.
- (5) Záróvizsgára írásban lehet jelentkezni a kari tanulmányi hivatalban legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően 3 hónappal.
- (6) Záróvizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki
  - a) végbizonyítványát megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi.
- (7) A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki
  - a) a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte;
  - c) tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta;
  - d) záródolgozatát határidőre benyújtotta.
- (8) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részén az a hallgató vehet részt, akinek záródolgozatát legalább elégséges érdemjegyre minősítették.
- (9) A záróvizsga szóbeli – illetve ha van – gyakorlati részét záróvizsga-bizottság előtt kell letenni.

²⁸ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

²⁹ A következő bekezdést a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén törölte, az azt követő bekezdés számozása eggyel csökkent.

³⁰ Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- (10) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részét a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti.

K. SZ. 45. §

- (1) Záróvizsga csak a dékán által kijelölt záróvizsga-időszakban tehető.**
- (2) A záróvizsga követelményeit a záróvizsgára jelentkezéskor a szakfelelős bocsátja a hallgató rendelkezésére.**
- (3) A záróvizsga-időszakban az egyes szakoknak megfelelő záróvizsgák és a záróvizsga különböző részei között legalább 10 napot kell biztosítani, hacsak a hallgató nem kér rövidebb határidőt.**

K. SZ. 46. §

- (1) A hallgató felkészültségét a bizottság tagjai osztályozzák, majd zárt ülésen megállapítják a szóbeli záróvizsga egyes részeinek érdemjegyét. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.**
- (2) A záróvizsga eredményét a szóbeli záróvizsgán nyújtott teljesítményre kapott érdemjegy(ek) és a szakdolgozat minősítésének együttes figyelembevételével, ötfokozatú értékelés szerint, egy osztályzatban kell megállapítani. A szakdolgozat minősítését a bizottság súlyozottan is figyelembe veheti.**
- (3) Azon több szakot felvett hallgatónak, aki az ETVSz. 61. § (2) bekezdés alapján csak egyik szakjából készít szakdolgozatot, ezt csak az adott szak záróvizsgálója során kell megvédenie. E hallgatónak a szakdolgozat védésére, illetve bírálatára kapott érdemjegyet mindegyik szakja záróvizsgálójának értékelése során figyelembe kell venni.**
- (4) A szakdolgozat bizottság előtti szóbeli megvédésére nem adható fölmentés.**
- (5) A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki közvetlenül a szóbeli vizsgát követően, több hallgató esetén a vizsganap végén együttesen, vagy alkalmas felosztásban.**
- (6) Sikertelen záróvizsga esetén – beleértve az elégtelen minősítésű szakdolgozatot is – a hallgató összesen két alkalommal tehet ismételt záróvizsgát. A harmadik vizsgalehetőség a dékáni méltányosság keretében kérhető.**

A SIKERTELEN ZÁRÓVIZSGA MEGISMÉTLÉSE

67. §

- (1) Ha a záródolgozat minősítése elégtelen, a hallgatónak új záródolgozatot kell készíteni az 62. § (3) bekezdése szerinti jóváhagyási eljárás után. Ebben az esetben az ott meghatározott időbeli korlátozás nem alkalmazható. Megismételt záródolgozat esetén a hallgató leghamarabb a következő záróvizsga-időszakra jelentkezhet.
- (2) A záródolgozat témájaként a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjének döntése alapján a korábbi dolgozat témája is kijelölhető.
- (3) Ha a záróvizsga szóbeli részén (beleértve, ha a záródolgozatot külön bizottság előtt védi meg), írásbeli, illetve gyakorlati részén a hallgató elégtelen érdemjegyet szerzett, záróvizsgálójának az adott részét kell megismételnie. Erre leghamarabb a következő záróvizsga-időszakban kerülhet sor.
- (4) Ha a záróvizsgának több, különböző időpontban szervezett szóbeli része van, a hallgató mindegyiken részt vehet akkor is, ha valamelyiken elégtelen érdemjegyet szerzett. Az elégtelen érdemjegy javítását ugyanabban a záróvizsga-időszakban legfeljebb egy részből, legfeljebb egy alkalommal lehet megkísérelni.

A ZÁRÓVIZSGA-BIZOTTSÁG**68. §**

- (1) A záróvizsga-bizottság elnöke
  - a) egyetemi szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve – kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével – egyetemi adjunktus;
  - b) főiskolai szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve – kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével – főiskolai docens lehet.
- (2) A záróvizsga-bizottsági elnökséggel, illetve tagsággal járó feladat ellátására felkérhető személyeket, a Kari Tanács javaslata alapján, legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét 3 hónappal megelőzően, 3 év időtartamra – szükség esetén az Egyetemi Tanács véleményét kikérve – a rektor nevezi ki.
- (3) Záróvizsgáztatásban csak olyan személy vehet részt, akit a rektor erre felkért, és aki a felkérést írásban elfogadja.
- (4) A záróvizsga-bizottságok összetételéről a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően legalább két hónappal a Kar vezetője dönt, a rektor egyidejű tájékoztatása mellett. A bizottságnak legalább egy tagját az Egyetemen közalkalmazotti jogviszonyban nem álló szakemberek (ideértve a gyakorlóiskolai tanárokat is) közül kell kinevezni.
- (5) Ha a záródolgozat megvédésére a záróvizsga-bizottság előtt kerül sor, ennek idejére a témavezetőt és ha nem azonos a témavezetővel, az értékelő szakértőt tanácskozási joggal a bizottságba meg kell hívni.
- (6) Ha a záróvizsga több szóbeli vizsgából áll, a jelen szakasz rendelkezései valamennyi bizottságra alkalmazandók.

AZ OKLEVÉL**69. §**

- (1) Sikeres záróvizsga alapján az Egyetem a hallgató részére oklevelet ad ki.
- (2) Az oklevelet a záróvizsga-bizottság elnöke (akadályoztatása esetén a bizottság egy, a kar vezetője által kijelölt tagja) és a rektor (vagy az oktatási ügyekért felelős helyettese) írja alá. Több záróvizsga-bizottság előtt tett vizsga esetén az egyik bizottság elnöke írja alá az oklevelet.
- (3) Az oklevél egy – vagy szakpáros képzésben több – végzettség és szakképzettség megszerzését igazolja.
- (4) Az oklevél minősítésének meghatározási módját – a képesítési követelmények keretei között – a szak tanterve szabályozza.
- (5) A jogász szakon végzett hallgatók a kari szabályzatban meghatározott eskü letételét és az esküokmány aláírását követően kaphatják meg oklevelüket és viselhetik a “dr. jur.” címet.
- (6) A hallgató kérésére – a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt térítés megfizetése esetén – két nyelven kiállított oklevél adandó ki.
- (7) Az oklevél kiadásának feltétele az Egyetem leltári tárgyainak – az oklevelet kiadó kar által meghatározott határideig történő – leadása.

K. SZ. 47. §

- (1) *Az oklevél minősítése a képesítési és tantervi követelmények szerint két tizedesjegyre kiszámított átlageredmény alapján³¹*
- a) *kitűnő* 5,00;
  - b) *jeles* 4,51–4,99;
  - c) *jó* 3,51–4,50;
  - d) *közepes* 2,51–3,50;
  - e) *elégéses* 2,00–2,50.
- (2) *Kitüntetéses oklevelet kap az a jelölt, aki a záróvizsgán jeles eredményt ér el, szakdolgozatának és minden szigorlatának eredménye jeles, összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 3,51, továbbá érvényes osztályzatai között nincsen közepesnél alacsonyabb.*
- (3) *Az elvégzett szakirányokról az oklevél mellékleteként betétlap adható ki.*

VI. A DÍSZ- (JUBILEUMI) OKLEVÉL**70. §**

A dísz- (jubileumi) oklevelek kiadásának rendjét a 6. számú melléklet szabályozza.

VII. KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓK KÉPZÉSÉRE**71. §**

- (1) A speciális szükségletű, így különösen hallás-, látás-, mozgássérült, dislexiás, disgraphiás, tartós orvosi kezelésre szoruló hallgatók tanulmányaik során a tanulmányi követelmények teljesítésére kedvezményeket vehetnek igénybe.
- (2) A kedvezményekről a 4. számú melléklet rendelkezik.

VIII. NYILVÁNTARTÁS, INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ, TANÁCSADÁS**72. §**

- (1) A hallgatók személyi és tanulmányi adatainak nyilvántartási rendszeréről, az eljárási szabályokról, a nyomtatványokról és a hallgatói tanácsadás rendszeréről a rektor utasításban rendelkezik.
- (2) Az Intézményi Tájékoztató tartalmazza az intézmény, a képzések, a tantervek, képzési tervek és a kreditgyűjtésre vonatkozó szabályok leírását.

³¹ Módosította a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén.

- (3) Az Intézményi Tájékoztató összeállítása a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztályának feladata. A karok az ehhez szükséges információkat kötelesek az Osztály rendelkezésére bocsátani. Az Intézményi Tájékoztatót a hálózaton közzé kell tenni.
- (4) A kari és az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat, továbbá a térítési és juttatási szabályzat nyomtatott formájához való hozzáférést a rektor által szabályozott módon, térítés ellenében biztosítani kell a hallgatóknak.
- (5) Az Egységes Tanulmányi Rendszer segítségével lebonyolított tárgyfelvételi, illetve vizsgaadminisztrációs eljárás esetén a kari szabályzat rendelkezhet úgy, hogy az ennek során a nyilvántartásban rögzített adat tekintendő hitelesnek. A kari szabályzat ilyen irányú rendelkezése esetén a kari szabályzatban meg kell határozni a rögzített adatok felülvizsgálatának módját és határidejét, továbbá azt az időpontot, mely után a rögzített adatok módosítása nem eredményezi az ennek alapján számított tanulmányi ösztöndíj módosítását.

K. SZ. 48. §

- (1) **A Kar a hallgatók számára elektronikus információhordozón hozzáférhetővé teszi**
  - **a tanulmányi rendre vonatkozó, valamint a kapcsolódó szabályzatokat,**
  - **a TB állásfoglalásait, ajánlásait és határozatait,**
  - **a KB állásfoglalásait, ajánlásait és határozatait, valamint**
  - **mindazon információkat, amelyek a tanulmányok megszervezéséhez szükségesek.**
- (2) **A kari diáktanácsadó szolgáltatás a tanári képzés tekintetében tanulmányi tanácsadást az Egyetem valamennyi hallgatója számára biztosít.**

IX. HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

73. §

- (1) A Szabályzatot, a (2)–(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel, a 2003/2004. tanévtől kezdődően kell alkalmazni.
- (2) Ha a jelen szabályzat hatályba lépése folytán a hallgató tanulmányainak folyamatos végzése lehetetlenné válik, e következmények alól a kar vezetőjétől a szabályzat hatálybalépését követő 3 éven belül mentesítést kérhet.
- (3) Abban az esetben, ha a jelen szabályzat számossági megkötést határoz meg, és ez a határ alacsonyabb a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott határnál, továbbá a hallgató már kimerítette a jelen szabályzatban rögzített lehetőséget, a hallgatóra a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) A Bölcsészettudományi Kar hallgatói utoljára a 2003/2004. tanév I. félévében élhetnek a kari szabályzatban engedélyezett, a kurzus korábbi felvétele nélküli vizsgalehetőséggel.
- (5) A szabályzat rendelkezései szerinti kreditrendszerű oktatásszervezést a 2003/2004. tanév első évfolyamán kötelező alkalmazni, de a karok dönthetnek a felsőbb évfolyamokon történő bevezetésről is.
- (6) A nem kreditrendszer szerint szervezett képzésekre a Szabályzatot az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a tanterv leírására a 2002. január 1-én hatályban lévő rendelkezések érvényesek;
- b) a beiratkozásnak nem feltétele legalább 6 kredit értékű tanegység felvétele (lásd a 23. § (7) bekezdés b) pontját);
- c) a beiratkozáshoz a kari szabályzatok további olyan feltételeket köthetnek, amelyek 2002. január 1-én hatályban voltak;
- d) mintatanterv alatt a korábban jóváhagyott tantervi háló értendő;
- e) a tanulmányi átlag számítására a 2002. január 1-jén hatályos kari szabályzatok rendelkezései az irányadók.

K. SZ. 49. §

- (1) A jelen szabályzatot a 2003/2004. tanévtől kezdődően kell alkalmazni.**
- (2) Az ETVSz. 73. § (2) bekezdésében foglalt mentesítési kérelem nem tartozik a hallgató által a jelen szabályzatban körülírt méltányossági kérelmek körébe. A mentesítési kérelmeket a TB bírálja el.**
- (3) Amennyiben azon hallgatók számára, akik a 2002/2003. tanévben vagy azt megelőzően a ELTE Bölcsészettudományi Karának vagy a Tanárképző Főiskolai Karának hallgatói voltak, és – folyamatos hallgatói jogviszonyban – ugyanazon szakon a 2003/2004. tanévtől a Kar hallgatói, a jelen szabályozás hátrányos változást jelent a korábbi tanulmányi szabályozáshoz képest, az adott szakon folytatott tanulmányaik befejezéséig a 2003. január 31-én a Bölcsészettudományi Karon, illetőleg a Tanárképző Főiskolai Karon érvényes tanulmányi szabályok előírásait kell alkalmazni.**

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

A TANTERV ÉS A KÉPZÉSI TERV FELÉPÍTÉSE

1. A tanterv

- 1.1. A szak tanterve hierarchikusan modulokból, tanulmányi egységekből épül fel.
- 1.2. A szak tanterve tartalmazza
  - a szakért felelős oktatási szervezeti egység megnevezését;
  - a szakért felelős oktató megnevezését;
  - az elvégzendő modul(ok) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal;
  - a diploma (bizonyítvány) minősítésének meghatározását;
  - a kötött szakpárosságot, kötelező társítást, illetve az ajánlott szakpárokat.
- 1.3. A modulok leírása tartalmazza
  - a modul megnevezését;
  - a modul képzési célját;
  - a modul kreditértékét;
  - a modul felvételének feltételeit;
  - a modult alkotó tanulmányi egység(ek) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal.
- 1.4. A tanulmányi egységek leírása tartalmazza
  - a tanulmányi egység megnevezését;
  - a tanulmányi egység szakmai tartalmát;
  - a tanulmányi egység kreditértékét.

2. A képzési terv

- 2.1. A képzési terv tartalmazza
  - a tagozat megnevezését;
  - a képzési formát;
  - a képzés időtartamát félévekben;
  - a szakra történő felvétel feltételeit;
  - a kötelező vagy kötött szakpárosítás, illetve társítás leírását;
  - a mintatantervet;
  - a tanulmányi egységek teljesítését lehetővé tevő tanegység(ek) leírását a felvételére (felvételükre), valamint az elvégzésére (elvégzésükre) vonatkozó szabályokkal;
  - az abszolutórium megszerzésének feltételeit, a kritérium-feltételeket.
- 2.2. A tanegységek leírása tartalmazza
  - a tanegység megnevezését;
  - a tanegységért felelős szervezeti egység és oktató megnevezését;
  - a tanegység jellegét;
  - a kontaktórák számát a tantárgy oktatásának szervezeti formái szerinti bontásban;
  - a hallgatói munkaórák számát;
  - a tanegység kreditértékét, illetve kritériumjellegét;
  - a tanegység előfeltételeit és gyenge előfeltételeit;
  - a tanegység tematikáját;
  - a számonkérés és az értékelés módját, és gyakorlat esetén a gyakorlati követelmények pótlásának lehetőségét;
  - a kötelező és ajánlott irodalmat.

- 2.3. A szak moduljainak, tanulmányi egységeinek és tanegységeinek (a továbbiakban együtt: tantervi egység) elvégzési szabályai ki kell térjenek az adott tantervi egység kötelező, kötelezően választható, illetve szabadon választható voltára.

3. A mintatanterv

- 3.1. A szak mintatanterve ajánlást tesz a tanegységek elvégzésének sorrendjére, valamint az elvégzés ütemezésére.
- 3.2. A szak mintatanterve egy félévre nappali tagozaton 27–33 kredit, esti és levelező tagozaton 20–33 kredit teljesítését ajánlhatja.
- 3.3. A szak mintatantervét kötött szakpáros képzés, valamint ajánlott szakpárok esetében úgy kell elkészíteni, hogy a hallgató mindkét szak követelményeit a mintatanterv szerint teljesíteni tudja.
- 3.4. A kötött szakpáros képzés, valamint az ajánlott szakpárok esetében a mintatantervet csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével lehet megalkotni, módosítani.

4. Közismereti tárgyak

A szak tantervében biztosítani kell, hogy a hallgatók összesen 6–15 kredit értékű közismereti (általános értelmiségképző, társadalomtudományi, stb.) tanegységeket végezzenek el, amely az alábbi szakterületeket tartalmazhatja:

- jogi alapismeretek;
- gazdasági alapismeretek;
- informatikai alapismeretek;
- filozófia;
- szociológia;
- más bölcsészettudomány;
- természettudomány.

5. Testnevelés

- 5.1. Azon nappali tagozaton tanulmányokat folytató hallgatók, akik olyan szakon tanulnak, melynek követelményeibe nem tartoznak bele a testnevelési foglalkozások, az abszolutórium kiadásának feltételeként 2 féléven keresztül heti 2 óra általános testnevelési foglalkozáson kötelesek részt venni. A követelmény teljesítése alól orvosilag indokolt esetben, a hallgató írásos kérelmére, az alapkar vezetője adhat felmentést.
- 5.2. Az Egyetemen kívül igazoltan teljesített tevékenységek elfogadásáról – kérelem alapján – az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság dönt.

K. SZ. 50. §

Az ETVSz. 1. számú melléklet 5.1. pontjában foglalt, kötelező, általános testnevelési foglalkozások időtartamán túl a hallgatók a testnevelési foglalkozásokért, valamint a sportlétesítmények és -eszközök használatáért a külön szabályzatban meghatározott mértékű költségtérítést fizetnek.

6. A tanterv és a képzési terv jóváhagyása

- 6.1. A szak tantervét – a 3. számú mellékletben meghatározott kivételekkel – a szakért felelős szervezeti egység kezdeményezésére, a Kari Kreditátviteli Bizottság véleményét figyelembe véve, a képzést folytató kar tanácsa hagyja jóvá.

- 6.2. A képzési tervet a szakért felelős oktató javaslata alapján a szakért felelős oktatási szervezeti egység tanácsa hagyja jóvá.
- 6.3. A szak tantervét és képzési tervét első alkalommal (a szakindítási kezdeményezéssel együtt) az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.
- 6.4. A gyógypedagógiai képzések kivételével a tanári képzésekre vonatkozó speciális szabályokat a jelen szabályzat 3. számú melléklete tartalmazza.
- 6.5. A szak tantervében, illetve képzési tervében történt változtatások (egy adott tanegység tematikájának átalakítását kivéve) leghamarabb a következő tanév kezdetével léphetnek hatályba. A tanterv változtatásáról a döntést legkésőbb február 28-ig meg kell hozni, ezen határidő után hozott döntés a következő naptári évben kezdődő tanévtől – kerestfélévben szervezett képzés esetén a következő naptári évben kezdődő félévtől – alkalmazható.

7. Nyilvántartás

- 7.1. A szakok tantervét és képzési tervét (terveit) a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztálya tartja nyilván.
- 7.2. A szakok tantervének változásakor a kari döntést követő 15 munkanapon belül a változást meg kell küldeni az Oktatási és Tudományszervezési Osztályra.
- 7.3. A Minőségbiztosítási Bizottság évente értékeli a tantervben és a képzési tervben bekövetkezett változtatásokat.

K. SZ: 1. számú melléklet³²**A Karon előírt nyelvvizsga-követelmények**

1. **A Karon a jogszabályokra is figyelemmel előírt nyelvvizsga-követelmények a következők**
  - 1.1. **bölcsész szakcsoport egyetemi szinten: egy élő idegen nyelvből középfokú C típusú nyelvvizsga, valamint egy élő idegen nyelvből alafokú C típusú nyelvvizsga;**
  - 1.2. **bölcsész szakcsoport főiskolai szinten: egy élő idegen nyelvből középfokú C típusú nyelvvizsga;**
  - 1.3. **testkulturális szakcsoport: egy élő idegen nyelvből alafokú C típusú nyelvvizsga.**
2. **Az 1. pontban foglaltakat a tanulmányaikat 2002-ben vagy ezt követően megkezdő hallgatók esetében kell alkalmazni az esti tagozatos másoddiplomás, valamint a kiegészítő képzésben részt vevők kivételével, akik esetében az először a 2004/2005-ös tanévben beiratkozókra alkalmazandók.**
3. **A 2002 előtt tanulmányaikat kezdő hallgatók nyelvvizsga-követelményei a következők**
  - 3.1. **bölcsész szakcsoport egyetemi szinten a 3.2. pontban foglalt kivétellel: egy élő idegen nyelvből középfokú C típusú nyelvvizsga, valamint egy élő idegen nyelvből alafokú C típusú nyelvvizsga, mely lektorátusi nyelvvizsgával kiváltható. A nyelvvizsgák egyikének angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvűnek kell lennie;**
  - 3.2. **bölcsész szakcsoport egyetemi szinten, esti tagozatos másoddiplomás, valamint a kiegészítő képzésben részt vevők számára nincs nyelvvizsga-kötelezettség;**
  - 3.3. **bölcsész szakcsoport főiskolai szinten: egy élő idegen nyelvből középfokú A vagy B típusú nyelvvizsga;**
  - 3.4. **testkulturális szakcsoport, nappali tagozatos alapképzés: egy élő idegen nyelvből alafokú C típusú nyelvvizsga;**
  - 3.5. **testkulturális szakcsoport, esti tagozatos alapképzés és másoddiplomás képzés: nincs nyelvvizsga-kötelezettség.**

³² Beillesztette a Kari Tanács 2005. december 1-jei ülésén, a K. SZ. mellékleteinek számozása eggyel nőtt.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

AZ EGYETEMEN OKTATOTT SZAKOK ÉS A KÉPZÉSÉRT FELELŐS SZERVEZETI EGYSÉGEK, OKTATÓK

EGYETEMI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK

[...]

FŐISKOLAI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK

[...]

TANÁRI KÉPZÉS (EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI SZINTEN)

képzést folytató kar:	PPK, BTK, IK, TÁTK, TTK
képzésért felelős szervezeti egység:	PPK
képzésért felelős oktató:	M. Nádasi Mária egyetemi tanár

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK, SZAKOSÍTÓ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK

[...]

pedagógus szakvizsga

képzést folytató kar:	PPK
szakért felelős szervezeti egység:	Tanárképzési és -továbbképzési Központ
szakért felelős oktató:	H. Nagy Anna egyetemi docens

[...]

AKKREDITÁLT ISKOLAI RENDSZERŰ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI SZAKOK

[...]

K. SZ: 2. számú melléklet

A Karon folyó felsőoktatási képzések

Egyetemi alapképzés

- **pedagógia**
- **pszichológia**
- **tanári képzés**
- **tanárképes szakokkal párhuzamosan**
- **tanár szakon**
- **kiegészítő alapképzésben**

Főiskolai alapképzés

művelődésszervező

- **pszichológia**
- **testnevelés**
- **testnevelés-rekreáció**

- **tanári képzés**
  - **tanár szakon**
  - **kiegészítő alapképzésben**

Szakirányú továbbképzés

- **család- és gyermekvédelem pedagógiája**
- **felnőttoktatási szakértő**
- **felsőoktatási diáktanácsadási**
- **humánmenedzsment**
- **közoktatási vezető**
- **Montessori-pedagógia**
- **múzeumpedagógia**
- **pedagógiai pszichológia**
- **pedagógus szakvizsga**
- **tanácsadás-pszichológia**
- **tantervfejlesztés**
- **tehetségfejlesztési**

Doktori képzés

- **pedagógia**
- **pszichológia**

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

A (NEM GYÓGYPEDAGÓGIAI) TANÁRI KÉPZÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

A TANÁRI KÉPZÉS FORMÁI, FELELŐSSÉGI VISZONYOK

1.

1.1. A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés (a továbbiakban: tanári képzés) az Egyetemen a szakterületi alapképzési szakkal való kapcsolódása tekintetében a következő formákban folyhat:

- a) egyetemi szintű bölcsész, művészeti és társadalomtudományi, tanárképes
- b) egyetemi szintű természettudományi, nem tanár

szakkal párhuzamosan vagy annak elvégzését követően, kiegészítő alapképzés keretében, illetőleg

- c) egyetemi szintű természettudományi,
- d) főiskolai szintű bölcsész, művészeti, társadalomtudományi, természettudományi és testkulturális

tanár szak keretében, azzal együttesen.

1.2. A tanári képzés tanterve – a szakmódszertani tanulmányi egység kivételével – egységes, függetlenül attól, hogy az 1.1. pontban foglaltak közül melyik formában folyik a képzés.

2.

2.1. A Tanárképzési Tanács (a továbbiakban: TT) a PPK-nak a Tanárképzési és -továbbképzési Központ (a továbbiakban: TatoK) szakmai irányítását ellátó, a tanári képzés ügyében illetékes, karközi összetételű, szakmai döntéshozó testülete.

2.2. A TT egy elnökből és tizenegy tagból áll, tagjai közül négyet a PPK, négyet a tanárképzésben részt vevő karok (BTK, IK, TÁTK, TTK), három – különböző karokról kikerülő, tanári képzésben részt vevő – hallgató tagját az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat delegálja.

2.3. A TT elnöke a PPK tanári képzés ügyében illetékes képviselője.

2.4. A TT maga állapítja meg ügyrendjét, amit a PPK Kari Tanácsa hagy jóvá.

2.5. A TT működésének feltételeit a PPK a TatoK által biztosítja.

3.

- 3.1. A tanári képzés tantervét, képzési tervét és tantárgyi programjait, valamint a gyakorlóiskolák és a külső iskolák tanáira és tanárképzési tevékenységére vonatkozó minőségbiztosítási rendszert a TT hagyja jóvá. A tanterv sajátos szakmai és szakmódszertani összetevői tekintetében az adott szakmódszertant képviselő kar delegátusának egyetértési joga van.
- 3.2. A tanári képzés tanegységeinek a szakmai tartalmáért és a tanegységekhez tartozó kurzusok lebonyolításáért a felelősség megoszlik:
- a pedagógiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse a PPK Neveléstudományi Intézete és Oktatásmódszertani Központja,
  - a pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse a PPK Pszichológiai Intézete,
  - a szakmódszertani ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse az adott alapképzési szakért felelős szervezeti egység,
  - a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat szakmai felelőse a PPK Neveléstudományi Intézete, Pszichológiai Intézete, továbbá az adott alapképzési szakért, illetve a szakmódszertanért felelős szervezeti egység, valamint a gyakorlóiskola együttesen,
  - a külső iskolai gyakorlatért a PPK Neveléstudományi Intézete, Pszichológiai Intézete, Oktatásmódszertani Központja és a szakmódszertanért felelős szervezeti egység együttesen felelős.
- 3.3. A tanári képzés karközi koordinációját, a képzés, az iskolai gyakorlatok szervezését, a kurzuskínálat összeszerkesztését a TatoK végzi, a tanulmányi adminisztrációért a PPK Tanulmányi Osztálya felelős.

REGISZTRÁCIÓ

4.

- 4.1. A tanári képzésben – a 4.5. pontban foglaltak kivételével – csak a tanári képzésre regisztrált hallgató vehet részt.
- 4.2. A tanári képzésre regisztrálnak számít a hallgató, ha
- a) főiskolai szintű tanár szakon, vagy
  - b) egyetemi szintű természettudományi és informatikai tanár szakon folytatja tanulmányait.

- 4.3. A tanári képzésre külön eljárás keretében szerezhethet regisztrációt
- a) az egyetemi szintű bölcsész, művészeti és társadalomtudományi, tanárképes szakon tanulmányokat folytató hallgató, illetőleg
  - b) az, aki a tanári képzést kiegészítő alapképzésben kívánja elvégezni.
- 4.4. A regisztrációra irányuló eljárást, a 4.3.b) pont szerinti esetben a felvételi eljárást, a TatoK-nál kell kezdeményezni.
- 4.5. A tanári képzésben regisztráció nélkül is részt lehet venni a tanári képzés tanterve által meghatározott, első, a regisztráció előtti képzési szakasz tanegységeinek teljesítésével, azonban a második szakasz tanegységeinek teljesítése a képzésre való regisztráció nélkül nem lehetséges.

AZ ISKOLAI GYAKORLATOK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

5.

- 5.1. Az iskolai gyakorlatok megszervezésére a TatoK feladata. E feladat kiterjed különösen
- a tanegység teljesítéséhez szükséges eljárási fázisoknak a hallgatókkal, a közoktatási intézményekkel és a szakmai felelősséget ellátó szervezeti egységekkel történő egyeztetésére, ellenőrzésére,
  - a gyakorlatban részt vevő külső iskolákkal és (nem gyakorlóiskolai) külső tanárokkal kötendő szerződések előkészítésére,
  - a gyakorlóiskolák és külső tanárok tanárképzési tevékenységére vonatkozó minőségbiztosítási rendszer működtetésére.
- 5.2. Az iskolai gyakorlatokhoz mint sajátos tanegységekhez a következő tanulmányi eljárási fázisok kapcsolódnak:
- a) jelentkezés a gyakorlatra,
  - b) az iskolai beosztás véglegesítése,
  - c) regisztráció a gyakorlat megkezdéskor,
  - d) a gyakorlat teljesítése,
  - e) zárófeladat (zárótanítás) teljesítése.

A GYAKORLÓISKOLAI TANÍTÁSI GYAKORLAT

6.

- 6.1. Gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat csak az egyetem gyakorlóiskoláiban, valamint szerződés alapján, a TT által kijelölt, minőségellenőrzött intézményben, valamint az egyetem Közoktatási intézmények szabályzatának 18. § által meghatározott Gyakorlóléhelyeken, e feladatra felkészített és szerződötett vezetőtanárnál szervezhető.

- 6.2. Tanítási gyakorlat a szorgalmi időszakban, valamint a vizsgaidőszak első hetében folyhat.
- 6.3. A tanév mindkét félévének tanítási gyakorlatára a megelőző tanév második félévében, május 31-ig kell jelentkeznie a hallgatónak.
- 6.4. Egy vezetőtanárhoz az egyetemi tanárképzésben egy tanévben legfeljebb 6 – lehetőség szerint félévenként nem több mint 3 – hallgató osztható be tanítási gyakorlatra.
- 6.5. A tanárjelöltek gyakorlóintézményi beosztása a TatoK feladata, melyet az adott szakmódszertanért felelős szervezeti egységgel egyeztetve végez.
- 6.6. A gyakorlóintézményi tanárképzési igazgatóhelyettes az egyetemi kurzuskínálatban feltüntetett napon a tanárjelöltek számára értekezletet tart, amelyen ismerteti a gyakorlóintézmény pedagógiai programját és szabályzatát, az egyes vezetőtanárokhoz való beosztást, valamint a félév rendjét.
- 6.7. A tanítási órát előkészítő megbeszélésnek kell megelőznie, és közös értékelésnek kell követnie.
- 6.8. A zárótanításon a vezetőtanáron kívül részt vehet az illetékes (pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertanért felelős) szaktanszékek oktatója, a gyakorlóintézmény tanárképzési igazgatóhelyettese vagy megbízottja, a TatoK munkatársa, továbbá részt vehet a többi tanárjelölt.
- 6.9. A tanárképzési félév végén a gyakorlóintézmény köteles lehetőséget biztosítani a tanárjelöltek számára a gyakorlótanítással kapcsolatos észrevételeik, véleményük kifejtésére.
- 6.10. A tanárjelölt kérésére engedélyezni kell, hogy több tanárszak esetén gyakorlótanítási kötelezettségének különböző gyakorlóiskolákban tehessen eleget.
- 6.11. A vezetőtanár a tanárjelölt féléves munkáját írásos értékeléssel is minősíti. Az értékelést a jelölt a félév végén kézhez kapja.
- 6.12. Az elégtelenre minősített tanítási gyakorlatot a tanárjelölt köteles egy következő félévben megismételni. A megismételt tanítási gyakorlatra másik vezetőtanárhoz, lehetőleg másik iskolába kell a hallgatót beosztani; valamint az érintett szaktanszékről más oktatónak kell a zárótanításon részt vennie.

A KÜLSŐ ISKOLAI GYAKORLAT

7.

7.1. A külső iskolai gyakorlat többféle módon teljesíthető:

- a) egyetlen 60 órás (négyhetes), illetve
- b) két 30 órás folyamatos, avagy
- c) három 20 órás, a tanári képzés törzsképzési szakaszának valamely tanegységéhez kapcsolódó

gyakorlattal.

7.2. Külső iskolai gyakorlat csak szerződés alapján, a TT által kijelölt, minőségellenőrzött intézményben, e feladatra felkészített és szerződtetett mentortanárnál végezhető.

7.3. A külső iskolai gyakorlatra a hallgatónak

- a) a 7.1.a) és b) pontban foglalt formában, a tanév mindkét félévének gyakorlatára a megelőző tanév második félévében, május 31-ig;
- b) a 7.1.c) pontban foglalt formában az adott törzsképzési kurzus felvételekor, a külső iskolai gyakorlat kurzusának egyidejű felvételével.

kell jelentkeznie.

7.4. A külső iskolai gyakorlat szervezése a TatoK és – a 7.1.c) pontban foglalt formában – az adott tanegységért felelős szervezeti egység közös feladata.

7.5. A külső iskolai gyakorlat során elvégzendő feladatokat a TatoK és – a 7.1.c) pontban foglalt formában – az adott tanegységért felelős szervezeti egység, valamint a mentortanár közösen állapítja meg.

7.6. Egy mentortanárhoz – amennyiben ezt egyéb célszerűségi szempont nem keresztezi – egy félévben legfeljebb 2 hallgató osztható be iskolai gyakorlatra.

7.7. A mentortanár a tanárjelölt munkáját írásos értékeléssel is minősíti. Az értékelést a jelölt a félév végén kézhez kapja.

A HALLGATÓK, A VEZETŐTANÁROK ÉS A MENTORTANÁROK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

8.

8.1. A vezetőtanár, valamint a mentortanár (a továbbiakban együtt: vezetőtanár) feladata a tanárjelölt teljes gyakorlóintézményi tevékenységének a tanárjelölttel együtt történő összeállítása, megszervezése, folyamatos szakmai irányítása és ellenőrzése és

értékelése. A vezetőtanár, illetve a gyakorlóintézmény tanárának feladata még – külön felkérésre – bemutató órák tartása is.

- 8.2. A vezetőtanár a tanárjelölttel való első találkozáson ismerteti saját vezetőtanári gyakorlatát, a követelményeket, majd mindezek figyelembevételével a jelölttel együtt elkészítik a tanárjelölt foglalkozási programját.
- 8.3. A vezetőtanár a tanárjelölt minden óráján és az általa tartott foglalkozáson (a továbbiakban együtt: óra) köteles jelen lenni. A tanítási egységen belül legfeljebb két alkalommal, a tanárjelölt kifejezett kérésére, a jelölt az órát a vezetőtanár jelenléte nélkül is megtarthatja. Ennek időpontját a vezetőtanár köteles az iskola vezetőségének bejelenteni, és annak ideje alatt az iskolában, bármikor elérhető helyen tartózkodni.
- 8.4. A vezetőtanár csak akkor avatkozhat be a tanárjelölt óravezetésébe, ha a jelölt alapvető, később ki nem javítható hibát követ el, vagy ha az osztály fegyelmezetlensége olyan mérvű, melyet csak azonnali beavatkozással lehet megszüntetni. Ez a beavatkozás azonban nem veszélyeztetheti a jelölt tekintélyét.
- 8.5. A vezetőtanár köteles a tanárjelölt óravezetésébe beavatkozni, ha a tanárjelölt tevékenysége saját vagy mások testi épségét veszélyezteti.
- 8.6. A vezetőtanár köteles a tanárjelölttel kapcsolatos adminisztrációs teendőket az előírt határidőre elvégezni.
- 8.7. A vezetőtanárok kezdeményezhetik a maguk területén a tanárképzés folyamatos javítását.

9.

- 9.1. A tanárjelölt minden órájára óravázlatot készít, amelyet a vezetőtanárral egyeztet; a vizsgatanítás tervezetét azonban a tanárjelölt önállóan készíti el.
- 9.2. A hallgató iskolai munkájának megkezdése előtt az iskolai házirend szerint köteles megjelenni az iskolában vagy a kijelölt helyen.
- 9.3. Ha a hallgató munkáját váratlan és indokolt akadályoztatás miatt a megszabott időben nem tudja megkezdni, azt a vezetőtanárnak a munka megkezdése előtt időben jelentenie kell. Minden egyéb esetben legalább egy nappal előbb engedélyt kell kérnie a vezetőtanártól a tanítási óra vagy egyéb előírt foglalkozás elhagyására, elcserélésére.
- 9.4. Ha a hallgató kéri, részére az előhospitálás időszakában a gyakorlóiskolában heti egy szabadnapot kell biztosítani. Ha az órarend erre lehetőséget ad, ez a kedvezmény a gyakorlótanítás egész időtartamára megilletheti a jelöltet.

SZAKDOLGOZAT**10.**

10.1. A tanári képzésben részt vevő hallgatók a 2005/2006. tanévtől kezdődően tanári szakdolgozatot kötelesek írni.

10.2. A tanári képzést záró szakdolgozatnak két szerkezeti formája van:

- a) az integrált szakdolgozat a szakterületi szak szakdolgozatának keretében, annak egy külön részeként vagy egészében,
- b) az önálló szakdolgozat a szakterületi szakdolgozattól függetlenül, egy önálló oktatási-nevelési szakmai feladat megoldásaként

tartalmazza a szak tanításával és/vagy a neveléssel összefüggő, az ismeretanyag szintetizálásának, alkotó alkalmazásának képességét igazoló szakmai tanulmányt. Az integrált szakdolgozat egyidejűleg meg kell feleljen a szakterületi szakdolgozat követelményeinek is.

10.3. A szakdolgozat szerkezeti formája a tanári képzés típusától függ:

- a) az 1.1.a) és b) pontokban foglalt tanárképes szakkal, illetőleg természettudományi nem tanár szakkal párhuzamosan végzett tanári képzésben, valamint az 1.1.c) és d) pontban foglalt tanár szakon vagy integrált, vagy önálló
- b) kiegészítő alapképzésben végzett tanári képzésben önálló

szakdolgozatot kell készíteni.

10.4. Az integrált szakdolgozat kreditértékben nem különül el a szakterületi szakdolgozattól.

10.5. Önálló szakdolgozatként elfogadható a pszichológiai, pedagógiai és szakmódszertani stúdiumok során készített, egymással szorosan össze nem függő, önálló feladatok, évfolyamdolgozatok alapján készített, munka (portfólió) is, „Gyakorlati feladatok a tanári pályára való felkészüléshez” címmel. Ennek tartalmaznia kell legalább négy, a gyakorlatvezető tanár által értékelt, gyakorlati munkát, az ezekhez szorosan kapcsolódó alapvető szakirodalmat feldolgozó áttekintést és egy, a tanulságokat összegző és értékelő fejezetet.

10.6. Több tanár szakon vagy több tanárképes szak mellett végzett tanári képzés egy időben, illetőleg három tanéven belüli időeltolódással történő lezárása esetén a tanári szakdolgozatot csak egyik szakhoz kapcsolódóan kell elkészíteni. A tanári képesítővizsgák közül értelemszerűen csak az egyik tartalmazza ez esetben a szakdolgozat megvédését.

- 10.7. Az integrált szakdolgozatot annak bejelentésekor a szakterületi szak és a TatoK együttesen hagyja jóvá. Az önálló szakdolgozatot a TatoK hagyja jóvá – kikérve az illetékes tanszék(ek) véleményét.
- 10.8. Az integrált szakdolgozat bírálatának mind a szakmai, mind a tanárképzési tartalomra ki kell térnie. Szükség esetén az egyes tartalmak értékelésére külön bíráló is felkérhető. Az önálló szakdolgozatot egy bíráló értékeli.

KÉPESÍTŐVIZSGA

11.

11.1. A tanári képzés képesítővizsgálója

- a) integrált szakdolgozat esetén a szakos szakzáróvizsga keretében, a vizsga szóbeli, tanárképzési részében,
- b) önálló szakdolgozat esetén önállóan

zajlik.

11.2. A tanári képesítővizsgán a záróvizsga-bizottság tagjaként jelen van a szakmódszertan egy oktatója és egy oktató a pszichológia vagy a pedagógia szakterületről, valamint lehetőség szerint a szakdolgozat bírálója, amennyiben nem azonos az előző kettő egyikével.

11.3. A képesítővizsga két részből áll:

- (a) a tanári szakdolgozat vagy – integrált dolgozat esetén – a dolgozat részének a védéséből és
- (b) egy integrált pedagógiai-pszichológiai-szakmódszertani szóbeli vizsgából, tételsor alapján.

11.4. Az iskolai gyakorlatok egészét lezáró, összegző gyakorlati jegyet a képesítővizsga eredményének kiszámításához úgy kell meghatározni, hogy a két gyakorlat értékelésének számtani átlagát – törtszám esetén lefelé kerekítve – veszik.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKAT TANULMÁNYAIK SORÁN MEGILLETŐ TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEK ÉS AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TANULMÁNYI TÁMOGATÁSOK

1.

- 1.1. A hallgató az előadásokról hangfelvételt készíthet, azonban azt csak saját tanulmányai során használhatja fel. A hangfelvétel készítését írásban előre be kell jelenteni.
- 1.2. A hallgató kérésére, a kari fogyatékosügyi felelős döntése alapján személyi segítő lehet biztosítani.
- 1.3. Vizsga esetén az általános felkészülési időt legalább 10%-kal meghaladó hosszúságú időmennyiséget kell biztosítani

KÜLÖNÖSEN SÚLYOS BESZÉDHIBA ESETÉBEN

2.

- 2.1. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét
- 2.2. A hallgató kérése esetén a kar vezetője dönt a nyelvvizsga-követelmény szóbeli részének elengedéséről.

DISZLEXIA, DISZGRÁFIA ESETÉBEN

3.

- 3.1. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles
  - lehetővé tenni az írásbeli vizsga helyett a szóbeli vizsga letételét;
  - írásbeli vizsga esetén az írógép vagy számítógép, valamint helyesírási szótár, értelmező szótár használatát engedélyezni.
- 3.2. Írásbeli vizsga esetén a hallgató legalább 4 munkanappal korábban jelzett kérése esetén a tanulmányi osztály gondoskodik az írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár biztosításáról.

DISZKALKULIA ESETÉN

4.

- 4.1. A hallgató kérésére a tanegység felelőse felmentést adhat a számítási feladatok elvégzése alól.

HALLÁSSÉRÜLT HALLGATÓK ESETÉBEN

5.

- 5.1. A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles a szóbeli vizsga helyett írásbeli számonkérést alkalmazni.
- 5.2. Szóbeli vizsga esetén, ha a hallgató 4 munkanappal korábban ezt jelzi, a tanulmányi osztály köteles a jelnyelvi tolmácsot, illetve a szükséges segédeszközöket (értelmező szótár, kalkulátor, vizuális szemléltetést lehetővé tevő eszközök) a vizsgára biztosítani.

- 5.3. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.

LÁTÁSSÉRÜLT HALLGATÓ (VAK, GYENGÉNLÁTÓ) ESETÉBEN

6.

- 6.1. A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga letételét lehetővé tenni.
- 6.2. Írásbeli vizsga esetén, amennyiben a hallgató ezt 4 munkanappal korábban jelzi, a kari tanulmányi hivatal gondoskodik a szükséges speciális eszközök biztosításáról.
- 6.3. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.
- 6.4. A hallgató kérésére a tanegység felelőse, a helyettesítő követelmények meghatározásával egyidejűleg felmentést adhat a gyakorlati követelmények, valamint a geometriai, szerkesztési feladatok teljesítése alól.

MOZGÁSKORLÁTOZOTT HALLGATÓ ESETÉBEN

7.

- 7.1. A gyakorlóterületek kijelölésénél a tanszék köteles figyelemmel lenni a mozgáskorlátozott hallgató egyéni állapotából adódó kívánalmakat, így biztosítani kell az akadálymentes környezetet, az elérhetőséget.
- 7.2. A hallgató kérésére, ha szükséges, a tanegység felelőse mentesítheti a mozgáskorlátozott hallgatót a gyakorlati követelmények teljesítés alól, illetve azok más feladattal kiválthatók.
- 7.3. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni
- a szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét;
  - az írásbeli vizsga letétele helyett szóbeli vizsga letételét;
  - indokolt esetben személyi segítő jelenlétét.
- 7.4. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.
- 7.5. Az Fr. 7. § d) pontjában szereplő lehetőség biztosításáról a kari tanulmányi hivatal intézkedik.

8.

- 8.1. A speciális szükségletű hallgatókat tanulmányaik során megillető további kedvezményekről a kari szabályzatok rendelkezhetnek.

5. SZÁMÚ MELLÉKLET
A KÜLFÖLDI HALLGATÓK TANULMÁNYAIRA VONATKOZÓ TOVÁBBI SPECIÁLIS
SZABÁLYOK

1.

A Külföldi Rendelet 10. § (2) bekezdésben meghatározott lehetőség biztosításáról a vizsgáztató dönt.

2.

A külföldi szakmai gyakorlat engedélyezéséről a kar oktatási vezetőhelyettese dönt.

3.

A Külföldi Rendelet 10. § (4) bekezdésében foglalt nyelvoktatási feladatokat a Bölcsészettudományi Kar látja el.

4.

A részképzésben részt vevő hallgatók fogadónyilatkozatát, a szakmailag illetékes kar, illetve tanszék támogatása esetén a Rektori Hivatal adja ki.

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

JUBILEUMI OKLEVELEK ADOMÁNYOZÁSÁNAK SZABÁLYAI

1.

- 1.1. A jubileumi oklevél adományozásának feltételeit a kari szabályzatok állapítják meg.
- 1.2. A jubileumi oklevél adományozásáról az érintett kar tanácsa határoz.
- 1.3. A jubileumi oklevél adományozásával kapcsolatos költségeket az érintett kar fedezi.

2.

- 2.1. A jubileumi oklevelet a rektor és a felterjesztő kar vezetője írja alá.
- 2.2. A jubileumi oklevél átadására ünnepi tanácsülés keretében vagy a kari szabályzat szerint más ünnepélyes alkalomkor kerül sor.

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

FOGALOMGYŰJTEMÉNY

A Szabályzatban és a Szabályzat alkalmazása során használt fogalmak, és meghatározásuk:

ajánlott szakpár

olyan szakpár, amely nem kötött, de az Egyetem a tantervben, képzési tervben és a kurzuskínálatban biztosítja a szakok együttes elvégezhetőségét

alapozó modul

azon tantárgyak és ismeretek rendezett összessége, melyek elsajátítása nélkülözhetetlen más, az adott szak sajátosságait meghatározó ismeretkörök, illetve modulok szempontjából, illetve amelyekre más (szak)modulok (elsősorban a szakcsoporton belüli szakok moduljai) is ráépíthetők

alapvizsga

a további tanulmányok előfeltételeként előírt, tanórához (kontaktórához) nem kötött vizsga, amelynek tartalmi követelményeit a tanterv rögzíti;
[129/2001.(VII.13.) Korm. rendelet]

beiratkozási időszak

a szorgalmi időszak első hete, amikor a hallgatóknak az iratkozási nyilatkozatukat meg kell tenniük

diplomamunka

ld. záródolgozat

ECTS (European Credit Transfer System)

európai kreditátviteli rendszer, mely megkönnyíti az ECTS alapelveit vállaló intézmények hallgatói számára az európai felsőoktatási intézmények közötti nagyobb hallgatói mozgásszabadságot

egyéni hallgatói tanulmányi munkaidő

a hallgatói tanulmányi munka azon része munkaórákban kifejezve, melyet a hallgató átlagosan a tanórán (kontaktórán) kívül önállóan végez a tananyag elsajátítása és a követelmények teljesítése érdekében (beleértve a vizsgaidőszakban a tanulásra fordított időt)

egyéni tanrend

az intézményi tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint a tantervi előírások lehetőséget adhatnak a hallgatónak arra, hogy minden tanulmányi időszakra – a szabályzatokban és tantervekben meghatározott feltételek mellett – egyénileg válasszon a felajánlott tanulmányi kötelezettségek közül

elbocsátás

a hallgató szakos tanulmányainak tanulmányi okból történő megszüntetése

elemi alapozó tárgy

olyan, a tanterv által meghatározott tárgy, mely esetében a hallgató az ismeretekből beszámolóval is számot adhat, és ezzel a részvétel alól felmentést kaphat

előadás

olyan tanóra, amelynek során elsődlegesen az oktató szóbeli magyarázata segíti az ismeretek elsajátítását

előfeltétel

a tantervi egység felvételének feltétele, legfeljebb három elvégzett tantervi egység

előhospitálás

a tanítási gyakorlatnak a tanári munka megismerésére és elemzésére szolgáló időszaka

erős előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység felvételének feltétele

feladatmegoldó gyakorlat

olyan gyakorlat, amelyen a hallgatók speciális eszköz használata nélküli feladatmegoldást gyakorolják

gyakorlat

olyan kurzus, amely gyakorlati órákból áll

gyakorlati óra

olyan tanóra, amelynek során a hallgatók önálló munkavégzése is követelmény

gyakorlati jegy

gyakorlatot lezáró érdemjegy

gyakorlóiskola

az Egyetem közoktatási intézménye, melynek e feladatán túl a tanári képzés gyakorlati részében, a tanárjelöltek iskolai munkára való felkészítésében van képzési feladata

gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat

az iskolai gyakorlat egyik fajtája, melynek keretében a tanárjelölt csoportos nevelési-oktatási gyakorlatban (hospitálásban) vesz részt, valamint önállóan készül föl és tart meg tanítási órákat a gyakorlóiskolában vagy más, erre kiválasztott iskolában, vezetőtanár felügyeletével

gyenge előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység teljesítésének a feltétele és nem a felvételének

hallgatói jogviszony

a felsőoktatási intézmény és a magányszemély közötti jogviszony, melyhez speciális jogok és kötelezettségek fűződnek

(összes) hallgatói tanulmányi munkaidő

átlagos (tehetségű, felkészültségű, átlagosan elvárható teljesítménnyel tanuló) hallgató számára a tanulmányi munka sikeres elvégzéséhez (átlagos körülmények között) szükséges idő munkaórákban kifejezve, vagyis a tanóra (kontaktóra) és az egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra együtt

hallgatói munkaóra

a szakmai ismeretek elsajátításához szükséges, a hallgató által egyénileg felhasznált tanulmányi idő

integrált szakdolgozat

a tanári képzést lezáró szakdolgozat azon típusa, amely a tanári képzéssel együttesen végzett, alapképzési, szakterületi szakon beadott szakdolgozatként vagy annak egy részeként felel meg a tanári képzés szakdolgozatával kapcsolatos követelményeknek

intézmény

az egyetem, illetve a főiskola, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 1. számú mellékletében felsoroltak szerint

iratkozási lap

a hallgatók beiratkozására, létszámnyilvántartására és az első beiratkozás után beállott adatváltozások feltüntetésére szolgál (134/1964. MM utasítás)

iskolai gyakorlat

a tanári képzés egyik tanulmányi területe, iskolában vagy más oktatási-nevelési intézményben végzett, rendszerezett, gyakorlati tapasztalatszerzés a nevelő-oktató munka megfigyelésével, önálló végzésével; két fajtája a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat és a külső iskolai gyakorlat

javítás felülvizsgálata

a hallgató írásbeli dolgozatában foglaltak hallgató kérésére történő ismételt értékelése, a javítási hibák korrigálásának lehetősége

képesítővizsga

a tanári képzést lezáró szóbeli vizsga, illetőleg más, szakterületi, szakzáró vizsga önálló része

képzési forma

alapképzés, kiegészítő alapképzés, oklevéllel rendelkezők számára hirdetett alapképzés, szakirányú továbbképzés, akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés

képzési terv

a szak tantervének egy adott tagozaton, egy adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

kiegészítő alapképzés

a főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzése után ugyanazon a szakon szerzett egyetemi végzettség és szakképzettség, továbbá főiskolai vagy egyetemi végzettségre épülő, tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés

kihagyás

a hallgató nem iratkozik be, és hallgatói jogviszonya szünetel

kivételes tanulmányi rend

a kérelem alapján a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó speciális feltételrendszer

kollokvium

előadást lezáró számonkérés

kötelező szakpár

annak előírása, hogy egy szak mellett másik szakot is el kell végezni

kötelező tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez nem választhat a különböző tantervi egységek közül

kötelezően választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez különböző tantervi egységek közül választhat

kötött szakpár

két szak együttes végzésének előírása

közoktatási gyakorlat

olyan, közoktatási intézményben elvégzendő gyakorlat, melynek során az intézmény pedagógusai irányítják a hallgató munkáját, a szakterület kijelölt oktatóinak szakmai közreműködésével

kredit

a tanulmányi kötelezettségek teljesítésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, az összes hallgatói tanulmányi munkaidővel arányos mérőszám; a Kreditrendeletnek és a nemzetközi konvenciónak megfelelően 30 munkaóra jelent 1 kreditet

kreditallokáció

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez átlagosan szükséges összes hallgatói tanulmányi munka megállapítása és az annak megfelelő kreditek hozzárendelése

kreditgyűjtés (kreditakkumuláció)

kreditek gyűjtése a tanulmányok végzése során. Minden egyes tanulmányi időszakban a megszerzett kreditek hozzáadódnak a korábban megszerzett kreditekhez mindaddig, amíg a hallgató az összes, az oklevél megszerzéséhez (a kötelezően elsajátítandó ismeretanyaghoz rendelt krediteket is magába foglaló) előírt számú kreditet el nem éri

kreditindex

$$\text{a tanulmányokat értékelő mutató, } KI = \frac{\sum (\text{teljesített\_kredit} * \text{éremjegy})}{\text{félévszám} * 30}$$

kritériumfeltétel

olyan feltételek összessége, amelyek nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak; kritériumfeltétel teljesítéséért kredit nem jár

kritériumtárgy

olyan tantervi egység, melynek teljesítése nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak

kurzus

a tanegység teljesítésére egy adott tanulmányi időszakban meghirdetett, adott oktató által adott helyen, időpontban, adott periodicitással megtartott foglalkozások összessége

külső iskolai gyakorlat

az iskolai gyakorlat egyik fajtája, melynek keretében a tanárjelölt valamely oktatási-nevelési intézményben, nem gyakorlóiskolában, mentortanár irányításával és értékelésével egyénileg vesz részt az intézmény mindennapi munkájában

laboratóriumi gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során speciális műszereket és eszközöket használnak a hallgatók

leckekönyv

a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok igazolására szolgáló eredeti okirat (134/1964. MM utasítás)

megszakítás

a hallgatói jogviszony szünetelése

mentortanár

a külső iskolai gyakorlatban a tanárjelölt egyéni gyakorlati munkáját segítő, irányító és értékelő, e feladatra az Egyetem által felkészített és felkért pedagógus

mintatanterv

a tantervben szereplő tárgyak olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, minden félévben 30 (± 3) kreditet teljesít, és tanulmányi követelményeit a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt fejezi be

mintatantervtől elmaradt hallgatók száma

azon hallgatók száma, akik számára egy tanegység teljesítése kötelező vagy kötelezően választható és a tanegységet nem végzik el a mintatantervben megjelölt félévig

mintatanterv szerinti előrehaladás lehetősége

a mintatantervben szereplő tanegységek ütközés nélküli felvételére vonatkozó lehetőség

mintatanterv szerinti tárgyfelvétel

a mintatantervben szereplő tanegységek a mintatantervben meghatározott félévben történő felvétele, mely független attól, hogy a hallgató más kurzusokat a mintatantervtől eltérően vesz fel

modul

a szak tantervét alkotó legfelsőbb szintű egység, amely olyan tantárgyakat, részmodulokat foglal magában, amelyek tematikailag, a szak képzési célját illetően vagy valamilyen specializáció céljából rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát foglalják össze; a modulok lehetnek egymásra épülők, egymást helyettesítők, egymást tartalmazhatják;

nem szakmai tantervi egység

olyan tanegység, mely a szak elvégzéséhez nem előírt;

nyelvi alapvizsga

a nyelvszakokon a szak nyelvéből letett olyan – általában több előfeltételre támaszkodó – vizsga, amely az alapvető nyelvi készségek és ismeretek meglétét ellenőrzi; egyes tantervekben nyelvi szűrővizsga vagy etalonvizsga néven vagy más alkalmas elnevezéssel is szerepelhet

nyelvi záróvizsga

nem nyelvszakokon – vagy nyelvszakokon nem a szak nyelvéből letett – olyan, általában kritériumfeltétel-jellegű vizsga, amely az alapvető nyelvi készségek és ismeretek meglétét ellenőrzi

oklevél

a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget igazoló okirat

oklevél melléklete, oklevélmelléklet

az oklevélmelléklet olyan okirat, mely tanúsítja az oklevél megszerzése során elvégzett tanegységeket, azok adataival együtt

oklevél-mintalap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által kitöltött kézirat, az oklevél kiállításához (134/1964. MM utasítás)

oklevélnyilvántartó könyv

az intézmény által kiadott oklevelek nyilvántartására szolgáló, nem selejtezhető (200 lapos) könyv, amit a rektori (igazgatói) hivatal vezet és minden naptári év végén lezár (134/1964. MM utasítás)

önálló szakdolgozat

a tanári képzést lezáró szakdolgozat azon típusa, amely a tanári képzéssel együttesen végzett, alapképzési, szakterületi szak zárásától függetlenül, önmagában készül, és felel meg a tanári képzés szakdolgozatával kapcsolatos követelményeknek

párhuzamos felvételi kötelezettség

annak előírása, hogy két (vagy több) tanegységet ugyanazon félévben kell elvégezni

pedagógus

a közoktatási intézmények megfelelő szakmai tevékenységet végző dolgozó (tanár, tanító, óvodapedagógus, pszichológus, konduktor, stb.)

program

tanegységek olyan egysége, melyek egy adott specializált szakterületi ismeretek elsajátítását teszik lehetővé

regisztráció

a tanári képzésben való részvételnek – a szakterületi alapképzési szak jellegétől függő – automatikus vagy külön eljárás keretében történő engedélyezése, melyet a TatoK-nál kell kezdeményezni

regisztráció előtti képzési szakasz

a tanári képzés azon első, alapozó képzési szakasza, amelynek tanegységeit a tanári képzésre való regisztráció nélkül is lehet teljesíteni azon hallgatóknak, akiknek – szakjuk jellegénél fogva – egyébként külön szükséges regisztráltatniuk a tanári képzésre

regisztráció utáni képzési szakasz

a tanári képzésnek a regisztrációt előtti képzési szakaszt követő része, mely tanegységeinek teljesítése – az erre kötelezett hallgatóknak – a képzésre való külön regisztráció nélkül nem lehetséges

szabadon választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése a végbizonyítvány megszerzéséhez nem kötelező (az érte kapott kredit természetesen beszámítható)

szakdolgozat

ld. záródolgozat

szakmai gyakorlat

olyan, a hallgató által elsajátítandó szakmához tartozó feladatok elvégzését élethű körülmények között biztosító gyakorlat, melynek során a hallgató munkáját a gyakorlati helyszínen alkalmazottja(i) irányítja (irányítják)

szakmai tanegység

olyan tanegység, melynek teljesítése a szakon elő van írva;

szakmódszertan

a tanári képzés egyik tanulmányi területe, melynek célja a szakterületi alapképzési szakhoz, az ezzel rokon szakokhoz kapcsolódó iskolai tantárgyak, műveltségi területek oktatásának, ennek tartalmi, elméleti, metodikai, oktatástechnikai témaköreinek az elsajátítása (más néven: tantárgypedagógia)

szakterületi alapképzési szak

a tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés egyik, vagy önállóan is, vagy csak a tanári képzéssel együtt végezhető része, mely meghatározza a tanári végzettség szakmai irányultságát, s melynek elvégzése nélkül nem szerezhető tanári képesítés

számítógépes gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók számítógépet használnak a feladat elvégzéséhez, azonban más speciális műszert nem igényelnek

személyi iratgyűjtő

a hallgatóra vonatkozó összes személyi iratok, okiratok, jellemzések, határozatok stb. gyűjtője (134/1964. MM utasítás)

szeminárium

olyan gyakorlat, amely elsődlegesen a hallgató és az oktatói közötti szóbeli kommunikációra épül

szigorlat

szakmai ismeretek átfogó, szintetizált ismeretét számon kérő vizsga (a záróvizsga előtti időszakban)

szigorlati jegyzőkönyv

többtárgyas szigorlatok eredeti, nem selejtezhető bizonylata (134/1964. MM utasítás)

szorgalmi időszak

a tanórák megtartására szolgáló 15 hetes időszak

tanár szak

az egyetemi és a főiskolai szintű, alapképzési szakok azon típusa, melyben a szakterületi alapképzési szak és a tanári képzés követelményei együttesen, elválaszthatatlanul vannak meghatározva, melynek keretében csak tanári képesítés szerezhető

tanárképes szak

az egyetemi szintű, alapképzési szakok azon típusa, mely önállóan is elvégezhető, de a tanári képzés egyidejűleg vagy – kiegészítő alapképzés keretében – utólag történő elvégzésével a hozzá mint szakterületi alapképzési szakhoz kapcsolódó, tanári képesítés is szerezhető

tanárképzés

a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés, mely a szakterületi alapképzési szakon folytatott képzésből, valamint a tanári képzésből áll

tanári képzés

tanári képesítés megszerzésére irányuló, a szakterületi alapképzési szakon túl elvégzendő képzés, melynek követelményeit a 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet a tanári képesítés követelményeiről határozza meg

tanárjelölt

a tanári képzésben részt vevő, az iskolai gyakorlatokat végző hallgató

tanegység

egy minősítéssel záruló, tovább nem bomló, általában egy féléves időszak alatt teljesíthető adott szakmai követelmény

tanegység jellege

a tanegységek egy jellemzője, mely leírja a tanegység megvalósítását: tantárgy, szigorlathoz rendelt tanegység, terepgyakorlat, szakmai gyakorlat, közoktatási gyakorlat, záródolgozat

tanóra (kontaktóra)

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek oktató közreműködését igénylő foglalkozásain való részvétel ideje

tantárgy (tárgy, tanegység, kompetencia-modul)

a szak tantervi felépítésének szakmai alapegysége, amelyhez felvételi és teljesítési feltételek köthetők

tantárgypedagógia

ld. szakmódszertan

tanterv

a képesítési követelmények teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

tantervi egység

a modul, a tanulmányi egység, a tanegység

tanulmányi átlag

a hallgató tanulmányainak minősítő mutatója, $TA = \frac{\sum(\text{teljesített\_kredit} * \text{érdemjegy})}{\sum \text{teljesített\_kredit}}$

meghatározott időszakra számolható.

tanulmányi egység

összetartozó szakmai tartalmú tanegységek összessége

tanulmányi időszak (félév)

az az időszak, amelyre a hallgató beiratkozik, tantárgyakat vesz fel (a mintatanterv alapján, vagy attól eltérően, de az előtanulmányi rendet betartva), és a tanulmányi időszak befejezéséig eleget tesz az egyes tantárgyak tanulmányi követelményeinek

tanulmányi ügy, eljárás

a hallgató kezdeményezésére vagy hivatalból indított tanulmányi tárgyú eljárás, ide nem értve a hallgató tudásának értékelését

tárgyfelvétel

az elvégezni kívánt kurzusokra történő jelentkezés, és azok indexbe történő bejegyzése

tárgyfelvételi időszak

a szorgalmi időszak első két hete, amikor lehetőség van a tárgyfelvételre

társított szakok

azok az egyetemi és főiskolai szintű szakok, amelyeken első alapképzésben a tanulmányokat egy másik szakkal egyszerre (meghatározott szakokon két félév más szakon folytatott tanulmányok után) kell megkezdeni és befejezni

terepgyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók csoportja oktatói irányítás mellett a természetes környezetben szerzi meg és gyakorolja a szakmai ismerteket

törzskönyv

a leckekönyv adatainak hiteles másolati nyilvántartása, a leckekönyv- és az oklevélmásodlatok nem selejtezhető bizonylati alapja (134/1964. MM utasítás)

törzskönyvi névmutató

a hallgatók betűszerinti nyilvántartására és a törzskönyvek kezelésének megkönnyítésére szolgáló, nem selejtezhető segédkönyv (134/1964. MM utasítás)

utóvizsga

sikertelen vizsgának ugyanabban a vizsgaidőszakban történő ismételt teljesítési kísérlete

utóvizsgajegy

az utóvizsga engedélyezésére, az utóvizsgadíj lerovására és az eredmény közlésére szolgáló nyomtatvány (134/1964. MM utasítás)

végbizonyítvány (abszolutórium):

a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontok (ezen belül a kötelező és kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt összes kreditpont) megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. A végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény vezetője – karokra tagozódó felsőoktatási intézményben az intézményvezető által átadott hatáskörben a dékán, kari főigazgató – írja alá a hallgató leckekönyvében. vendéghallgató más felsőoktatási intézmény hallgatója, aki tanegységek elvégzésére intézményközi megállapodás vagy a tanegységért felelős szervezeti egység vezetőjének eseti engedélye alapján jogosult

vezetőtanár

a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlatban a tanárjelölt képzését, gyakorlati munkáját segítő, irányító és értékelő, e feladatra az Egyetem által felkészített és felkért, gyakorlóiskolai vagy külső iskolában dolgozó pedagógus

vizsgaeredmény-nyilvántartó lap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által vezetett összesítő nyomtatvány; egy tanulócsoport egy félévi vizsgatárgyainak, összes vizsgaeredményeinek és a szükséges statisztikai adatoknak a nyilvántartására szolgál (134/1964. MM utasítás)

vizsgahalasztás

a vizsgajelentkezés törlése

vizsgaidőszak

a vizsgák letételére szolgáló hét hetes időszak

vizsgakurzus

a szigorlathoz, az alapvizsgálathoz, a nyelvi alapvizsgálathoz és a nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység teljesítésének alapegysége; továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérheti meg.

vizsgalap

egy tantárgy tanulócsoportonkénti vizsgaeredményének nyilvántartására szolgáló nyomtatvány, amelyet a szükségletnek megfelelő példányban a tanszék vagy a dékáni (főigazgatói) hivatal állít ki (134/1964. MM utasítás)

záródolgozat

a képesítési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat (más néven: szakdolgozat, diplomamunka)

zárótanítás

a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlatot lezáró, önállóan megtartott iskolai tanóra, mely a gyakorlat értékelésének alapjául szolgál

záróvizsga

a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges szóbeli számonkérés, amelynek során a jelöltnek tanúságot kell tennie, hogy a képesítéshez szükséges tudással rendelkezik, és a tanult ismereteket alkalmazni tudja

záróvizsga-jegyzőkönyv

a záróvizsga lefolyásának és a záróvizsga-bizottság határozatának eredeti, nem selejtezhető bizonylata(inak összessége) (134/1964. MM utasítás)

8. SZÁMÚ MELLÉKLET

SZAKOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

1.

- 1.1. Szakért felelős szervezeti egység lehet
  - tanszék;
  - intézet, tanszékcsoport;
  - kar (több karhoz kapcsolódó képzés esetén az egyik kijelölt kar a szakfelelős).
- 1.2. Szakért felelős oktató (szakfelelős) az Egyetemmel teljes munkaidejű közalkalmazotti jogviszonyban álló, oktatói munkakörben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező és a Magyar Akkreditációs Bizottság szakterületi követelményrendszerének eleget tevő személy (a szakos képzést biztosító oktatási szervezeti egység vezetője vagy más megbízott vezető) lehet.
- 1.3. A szakfelelős személyét az Egyetemi Tanács a szakért felelős szervezeti egység előterjesztésére, a képzést folytató kar javaslatára bízza meg és menti fel.
- 1.4. A szakos képzés szintjeit, célját, a szakon megszerezhető oklevélben szereplő szakképzettséget, a szakhoz rendelt képzési időt (a képzés volumenét), a kurzuskínálati órák és kreditek számát, a képzés főbb tanulmányi területeit, az ismeretek ellenőrzésének sajátosságait a képesítési követelmények határozzák meg.
- 1.5. Az 1.1.–1.4. pontokat a 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet által meghatározott tanári képzésre is alkalmazni kell.

2.

- 2.1. A szak – a képesítési követelmények által meghatározott módon – lehet:
  - csak önállóan elvégezhető szak,
  - társított szak,
  - szakkpárban is elvégezhető szak.
- 2.2. Csak önállóan elvégezhető szak esetében az előírt szakos tanulmányokat – a kreditelismerés esetének kivételével – nem változtatja meg, ha a hallgató más szakon is tanulmányokat folytat.
- 2.3. Kötöten társított szak az a társított szak, amelyen csak adott szak(ok)kal együttesen lehet tanulmányokat folytatni.
- 2.4. A szakkpárban is elvégezhető szak olyan szak, melyen a tanulmányok önállóan és más szakkal együttesen is végezhetőek, és a hallgató ezen szakon előírt kötelezettségeit – a kreditelismerés esetén túl is – megváltoztatja a másik szakon folytatott tanulmányok.
- 2.5. Kötött szakkpáros képzés esetén a hallgató adott szakokon kezdi meg tanulmányait, és ugyanezeket a szakokon köteles azt befejezni; kivéve, ha a hallgató önhibáján kívül szakváltoztatásra kényszerül. Kötött szakkpáros képzés az, amelyet az egyetem ilyenként hirdet meg.

- 2.6. A képzés kötött szakpáros képzésként történő folytatásának előírásakor nem lehet előírni olyan párosítási feltételt, mely mindenképpen költségtérítéses képzésben való részvételt eredményez.
- 2.7. A társított és a szakpárban is elvégezhető szakok esetében a szak tantervében rögzíteni kell, hogy melyek az ún. ajánlott szakpárok, melyek elvégzését az Egyetem támogatja.
- 2.8. Az ajánlott szakpárokról az érintett kar(ok együttes) javaslata alapján az Egyetemi Tanács dönt.

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ	2
A SZABÁLYZAT HATÁLYA.....	2
ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	3
KARI SZABÁLYZAT	3
TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEKBE ELJÁRÓ SZERVEK	3
A KARI TANULMÁNYI BIZOTTSÁG	4
A KARI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG.....	6
AZ EGYETEMI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG.....	7
A JOGORVOSLATI ELJÁRÁS	8
MÉLTÁNYOSSÁG	8
II. A HALLGATÓI JOGVISZONY	8
A HALLGATÓI JOGVISZONY LÉTREJÖTTE.....	8
FELVÉTEL, ÁTVÉTEL	9
A SZAKOS JOGVISZONY.....	9
AZ ALAPKAR	10
A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSE	10
SZAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS.....	10
ELBOCSÁTÁS	11
KIZÁRÁS.....	11
TÖRLÉS A HALLGATÓI NÉVSORBÓL.....	12
A HALLGATÓI JOGVISZONY SZÜNETELTETÉSE	12
A BEIRATKOZÁS	13
KIHAGYÁS.....	14
VENDÉGHALLGATÁS	14
III. A KÉPZÉSEK SZERKEZETE	15
A TANTERVI EGYSÉGEK	15
A TANEGYSÉG	15
KURZUS, VIZSGAKURZUS.....	15
SZAKMAI GYAKORLAT, ISKOLAI ÉS KÖZOKTATÁSI GYAKORLAT	16
A KREDIT.....	16
A TANTERV, A KÉPZÉSI TERV ÉS A MINTATANTERV.....	16
A SZAK.....	17
A KÉPZÉSI FORMÁK, A KÉPZÉS IDŐTARTAMA.....	18
IV. A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK.....	19
A TANÉV RENDJE	19
A TANEGYSÉGEK BEVEZETÉSE.....	20
A KURZUSOK MEGHIRDETÉSE	20
ELŐZETES KURZUSKÍNÁLAT	21
ELŐZETES KURZUSFELVÉTEL.....	22
A VÉGLEGES KURZUSKÍNÁLAT.....	22
A KURZUSFELVÉTEL	22
FOGLALKOZÁSOK	25
A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI	27
A GYAKORLATI JEGY	30
A KOLLOQUIUM ÉS SZIGORLAT	30
AZ IDEGEN NYELVI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE	33
A KIVÉTELES TANULMÁNYI REND.....	33
A TANULMÁNYI ÁTLAG, A KREDITINDEX	35
MÁS SZAKON, MÁS INTÉZMÉNYBEN, A MINTATANTERVTŐL ELTÉRŐEN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK SORÁN TELJESÍTETT TANEGYSÉGEK ELISMERÉSE.....	36

V. A SZAKOS TANULMÁNYOK BEFEJEZÉSE	37
A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM)	37
A ZÁRÓDOLGOZAT (SZAKDOLGOZAT, DIPLOMAMUNKA).....	38
A ZÁRÓVIZSGA	41
A SIKERTELEN ZÁRÓVIZSGA MEGISMÉTLÉSE.....	42
A ZÁRÓVIZSGA-BIZOTTSÁG	43
AZ OKLEVÉL	43
VI. A DÍSZ- (JUBILEUMI) OKLEVÉL	44
VII. KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓK KÉPZÉSÉRE ..	44
VIII. NYILVÁNTARTÁS, INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ, TANÁCSADÁS	44
IX. HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	45
1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TANTERV ÉS A KÉPZÉSI TERV FELÉPÍTÉSE	47
K. SZ: 1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A KARON ELŐÍRT NYELVVIZSGA-KÖVETELMÉNYEK.....	50
2. SZÁMÚ MELLÉKLET: AZ EGYETEMEN OKTATOTT SZAKOK ÉS A KÉPZÉSÉRT FELELŐS SZERVEZETI EGYSÉGEK, OKTATÓK.....	50
EGYETEMI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK	51
FŐISKOLAI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK	51
TANÁRI KÉPZÉS (EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI SZINTEN)	51
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK, SZAKOSÍTÓ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK	51
AKKREDITÁLT ISKOLAI RENDSZERŰ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI SZAKOK	51
K. SZ: 2. SZÁMÚ MELLÉKLET: A KARON FOLYÓ FELSŐOKTATÁSI KÉPZÉSEK.....	51
3. SZÁMÚ MELLÉKLET: A (NEM GYÓGYPEDAGÓGIAI) TANÁRI KÉPZÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI	53
A TANÁRI KÉPZÉS FORMÁI, FELELŐSSÉGI VISZONYOK.....	53
REGISZTRÁCIÓ	54
AZ ISKOLAI GYAKORLATOK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	55
A GYAKORLÓISKOLAI TANÍTÁSI GYAKORLAT	55
A KÜLSŐ ISKOLAI GYAKORLAT	57
A HALLGATÓK, A VEZETŐTANÁROK ÉS A MENTORTANÁROK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	57
SZAKDOLGOZAT	59
KÉPESÍTŐVIZSGA	60
4. SZÁMÚ MELLÉKLET: A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKAT TANULMÁNYAIK SORÁN MEGILLETŐ TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEK ÉS AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TANULMÁNYI TÁMOGATÁSOK.....	61
KÜLÖNÖSEN SÚLYOS BESZÉDHIRIBA ESETÉBEN	61
DISZLEXIA, DISZGRÁFIA ESETÉBEN	61
DISZKALKULIA ESETÉN	61
HALLÁSSÉRÜLT HALLGATÓK ESETÉBEN	61
LÁTÁSSÉRÜLT HALLGATÓ (VAK, GYENGÉNLÁTÓ) ESETÉBEN	62
MOZGÁSKORLÁTOZOTT HALLGATÓ ESETÉBEN	62
5. SZÁMÚ MELLÉKLET: A KÜLFÖLDI HALLGATÓK TANULMÁNYAIRA VONATKOZÓ TOVÁBBI SPECIÁLIS SZABÁLYOK.....	63
6. SZÁMÚ MELLÉKLET: JUBILEUMI OKLEVELEK ADOMÁNYOZÁSÁNAK SZABÁLYAI	64
7. SZÁMÚ MELLÉKLET: FOGALOMGYŰJTEMÉNY	65
8. SZÁMÚ MELLÉKLET: SZAKOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	74

